

Edebiyat Defteri

DADAŞIM -Yazıları-

Oluşturulma Tarihi:
2 Mart 2024 Cumartesi

Yayınlayan:
Edebiyatdefteri.Com
Türkiye'nin Kültür ve Sanat Platformu

KUDÜS'TE BİR ONBAŞI

Aralık 1917'de İngiliz askerleri Kudüs'e girdi. Bu işgal, Kudüs'te -sadece Haçlı işgaliyle kesintiye uğrayan- yaklaşık on iki asırlık Müslüman yönetiminin de, 26 Aralık 1517'de başlayan dört asırlık Osmanlı hizmetinin de sonu oldu. Yine bir aralık ayıydı.

Yıllar önceydi, sene 1972. O zamanlar genç bir gazeteciydim. Türkiye'den bazı siyasiler ve iş adamları İsrail'e resmi ziyarette bulunuyorlardı. Biz de gelişmeleri izlemek için oradaydık. Bir sıcak mayıs akşamıydı. Her ziyarette olduğu gibi sıradan bir işti anlayacağınız.

Ziyaretin dördüncü günü bize tarihi ve turistik yerleri gezdirmeye başladılar, kabile olarak Mescid-i Aksa'ya vardık. Heyecanlanmıştım asırlık merdivenlerden yukarı çıkarken. Üstteki avluya 'on iki bin şamdanlı avlu' diyorlar. Yavuz Sultan Selim Han, Kudüs'e gelince bu avluda on iki bin şamdan mum yaktırmış. Koca Osmanlı ordusu yatısı namazını o mumların ışığında kılmış, adı oradan geliyor.

Avlunun kenarında biri dikkatimi çekti. Doksan yaşlarında bir adam... Üzerinde kendinden daha yaşlı bir asker üniforması; her yanı yama içinde, hatta bazı yamaların bile tekrar yamanmış olduğu bir elbise... Asırlık ağaçların gövdesindeki halkalar misali yamaları yaşını göstermeye çalışıyordu sanki. Orada ayakta bekliyordu, sırtına zorla yapıştırılmış gibi duran hafif kamburu da olmasa dimdik duracaktı. İki metreye yakın boyu ile yaşlıydı ama bir o kadar da vakur. Şaşırmıştım.

'Acaba bu adam bu sıcakta güneş altında neden dikilip duruyor' dedim içimden. Bizi gezdiren rehber sordum; 'Ben kendimi bildim bileli her gün buraya gelir. Akşama kadar bekler. Ne kimseyi dinler, ne de kimseyle konuşur. Sadece bekler, delinin teki herhalde.' dedi. Bu yaşta bu sıcakta sebepsiz beklemeyeceğini biliyordum. Bembeyaz sakalının hafif titremesi rüzgardan mıydı, senelerin bedene yüklediği ağır yükten mi bilemedim. Kafasında eski bir kalpak, sanki kanatlanıp gidecek bir kumru misali bekliyordu.

Konuşmakla konuşmamak arasında kararsız kaldım. Yanına yaklaştığımı fark etti, ama kımıldamadı. 'Selamün aleyküm baba.' dedim. Başını biraz bana doğru çevirdi, durakladı ve çatallanmış titrek bir sesle "Aleyküm selam oğul." dedi. 'Hayırdır baba sen kimsin, burada ne yapıyorsun?' dedim. "Ben..." dedi titreyen bir sesle. "Ben, Osmanlı Ordusu, Yirminci Kolordu, Otuz Altıncı Tabur, Sekizinci Bölük, On Birinci Ağır Makineli Tüfek Takımı Komutanı Onbaşı Hasan'ım." Sesinde titreme kalmamıştı. Genç bir askerin tekmil vermesi gibi tekrarlardı: "Ben İğdirli Onbaşı Hasan'ım. Bizim bölük Cihan Harbi'nde Kanal Cephesi'nden İngiliz'e saldırdı. Cânım ordu Kanal'da yenildi. Artık geri çekilmek elzem idi. Ecdat yadigârı topraklar bir bir elden gidiyordu. İngiliz, sonra Kudüs'e dayandı, şehri işgal etti. Biz de Kudüs'te artçı bölük olarak bırakıldık." dedi.

Osmanlılar, İngiliz girinceye kadar geçen zaman içinde mübarek belde yağmalanmasın diye oraya bir artçı bölük bırakır. Eskiden bir kenti ele geçiren devlet, asayiş görevi yapan yenik ordu askerlerine esir muamelesi yapmazmış. Zaten İngilizler de Kudüs'ü işgal ettikleri zaman halk çok tepki göstermesin diye küçük bir Osmanlı birliğinin şehirde kalmasını istemişler.

Sonra anlatmayı sürdürdü: "Bizim artçı bölük elli üç neferdirdi. Mütarekeden (Mondros Ateşkesi) sonra ordunun terhis edildiği haberi geldi. Başımızda kolağamız (yüzbaşı) vardı. 'Aslanlarım, devletimiz müşkül vaziyettedir. Şanlı ordumuzu terhis ediyorlar, beni İstanbul'a çağırıyorlar. Gitmem gerek, gitmezsem mütareke emrini çiğnemiş, emre itaatsizlik etmiş olurum. İçinizden isteyen memleketine avdet edebilir, ama beni dinlerseniz sizden tek isteğim var: Kudüs bize Sultan Selim Han Hazretleri'nin yadigârıdır. Siz burada nöbeti sürdürün. Sonra halk 'Osmanlı da gitti, bundan sonra bizim halimiz nice olur!' demesin. Fahri Kâinat Efendimiz'in ilk kiblesini Osmanlı da terk ederse gâvura bayramdır. Siz, İslam'ın şerefini, Osmanlı'nın şanını ayaklar altına aldırmayın.' dedi. Bölüğümüz Kudüs'te kaldı. Sonra upuzun yıllar bir anda bitiverdi. Bölükteki kardeşler teker teker Cenab-ı Hakk'ın rahmetine kavuştu. Düşman değil de yıllar biçti geçti bizi. Bir ben kaldım buralarda. Bir ben, koca Kudüs'te bir Onbaşı Hasan." dedi.

Alnından akan ter, gözyaşına karışıyor, kırış kırış olmuş yüzünde kendi yol bulup akıyordu. Konuşmaya devam etti: "Sana bir emanet var oğul, nice yıldır saklarım. Emaneti yerine teslim eden mi?" dedi. 'Elbette' dedim. Sanki Türkiye'ye haber göndermek için birini bekliyordu. "Anadolu'ya vardığında yolun Tokat sancağına düşerse Mescid-i Aksa'ya beni nöbetçi bırakıp burayı bana emanet eden kolağam Mustafa Kumandanımın yanına git. Ellere benim için öp ve de ki: 'Kudüs'ü bekleyen 11. Makineli Takım Komutanı İğdirli Onbaşı Hasan o günden bu yana bıraktığın yerde nöbetinin başındadır. Nöbetini terk etmedi, tekmili tamamdır hayır dualarınızı beklemektedir kumandanım.' de." 'Tamam', dedim. Bir yandan gözyaşlarımı gizlemeye, öte yandan dediklerini not almaya çalışıyordum.

Nasırlı ellerine sarıldım sonra öptüm öptüm. 'Allah'a emanet ol baba' dedim. "Sağ olasin oğul. Bizim için dünya gözü ile o mübarek Anadolu'yu görmek mümkün değil. Var sen selam götür tanıdık tanımadık herkese." dedi. Kafileye geri döndüm, sanki bütün tarihimiz kitaplardan canlanmış da karşıma çıkmıştı. Rehber durumu anlattım, inanmadı.

Adresimi verdim, bu askeri takip etmesini, bir şey olursa bana mutlaka haber etmesini istedim.

Türkiye'ye gelince verdiğim sözü yerine getirmek için Tokat'a gittim. Askerî kayıtlardan Kolağası Mustafa Efendi'nin izini buldum. Vefat edeli yıllar olmuştu. Sözümü yerine getirememiştim. Ardından seneler birbirini kovaladı. 1982'de bir gün ajansa geldiğimde bir telgrafım olduğunu söylediler. Rehberden gelen bir tek cümle yazılıydı: "Mescid-i Aksa'yı bekleyen son Osmanlı askeri bugün öldü."

*Merhum Gazeteci İlhan Bardakçı'nın aktardığı hatırasından uyarlanmıştır.Bu yazı bana ait değildir sadece Anadolu insanımızın nekadar sadakatli ve büyük yürekli olduğunu anmak için yayınlıyorum.

ANZAKLI ÖMER'İN HİKAYESİ 1957

1957 yılında İstanbul Tıp Fakültesi'nden mezun olup ihtisas yapmak üzere ABD'ye giden doktor Ömer Musluoğlu görev yaptığı hastanede başından geçen çok enteresan bir hadiseyi şöyle anlatıyor: "Amerika'ya gittiğim ilk yıllar (1957) lisanım pek o kadar iyi değil. Newyork'da Medical Center Hospital adlı bir hastanede görev almıştım. Fakat vazifem kan almak, kan vermek, serum takmak, elektrokardiyografi çekmek gibi işler..

Hastaya o kadar önem veriyorlar ki yeni doktorlar hemen direk olarak hasta muayenesine, tedavisine verilmiyor. Diğer zamanlarda da laboratuarda çalışıyorum. Bir hastaya gittim. Yaşlıca bir adam. Tahminen yetmiş beş yaşlarında tabii kendisi ile İngilizce konuşuyorum. – Kan vereceğim kolunuzu açar mısınız? Çünkü adamcağız kanser hastası olduğu halde üstelik kansızdı. Elimde kan torbası da var tabii ki.. Pazusunu açtım. Baktım pazusunda dövme şeklinde bir Türk bayrağı var.

Çok ilgimi çekti benim. Kendisine sormadan edemedim. – Siz Türk müsünüz? Kaşlarını yukarıya kaldırarak "Hayır" manasına işaret yaptı. Ama ben hala merak ediyorum: – Peki, bu kolunuzdaki Türk bayrağı nedir? – Aldırma işte öylesine bir şey dedi. Ben yine ısrarla dedim ki: – Fakat benim için bu bayrak çok önemli. Dikkatimi çekti. Çünkü bu benim milletimin bayrağı, benim bayrağım... Bu söz üzerine gözlerini açtı. Derin derin yüzüme baktı ve mırıltı halinde sordu: – Siz Türk müsünüz? – Evet Türk'üm.... İhtiyar gözlerime bakarak tanıdık bir göz arıyor gibiydi. Anlatmaya başladı: – Yıl 1915. Sen hatırlamazsın o yılları.

Çanakkale diye bir yer var Türkiye'de. Orada savaşmak üzere bütün Hıristiyan devletlerden asker topluyorlardı. Ben Anzak'tım Avustralya Anzaklarından... İngilizler bizi toplayıp dediler ki: "Barbar Türkler Hıristiyan dünyasını yakıp yıkacaklar. Bütün dünya o barbarlara karşı cephe açmış durumda. Birlik olup üzerine gideceğiz. Bu savaş çok önemlidir." Biz de inandık sözlerine vaatlerine... Savaşmak isteyenler arasına katıldık.

Avustralyalı Anzak ihtiyar anlatmaya devam ediyordu: – Bizim beyinlerimizi yıkayan İngilizler, Türklere karşı topladığı askerlerin tamamını Çanakkale'ye sevk ediyorlarmış. Bizi gemilere doldurup Mısır'a getirdiler o zaman. Mısır'da şöyle böyle birkaç ay talim gördük. Atış talimi. Ondan sonra da bizi alıp Çanakkale'ye getirdiler. Savaşın şiddetini ben ilk orada gördüm. Öyle ki denize düşen gülleler suları metrelerce yukarı fişkirtiyor, gökyüzünde havai fişekler, geceyi gündüze çeviriyordu zaman zaman... Her taarruzda bizden de Türklere de yüzlerce insan hayatının baharında can veriyordu. Fakat biz hepimiz Türklereki gayret ve cesareti uzaktan gördükçe şaşırıyorduk. Teknolojik yönden çok çok üstün olduğumuz gibi sayı bakımından da fazlaydık. Peki, onlara bu cesaret ve kuvveti veren şey neydi? İlk başlarda zannediyordum ki İngilizlerin bize anlattığı gibi Türklere barbarlıktan böyle saldırıyorlar. Meğer barbarlıktan değil, kalplerinde ki vatan sevgisinden kaynaklanıyormuş. Bunu nereden anladığımı söyleyeyim.

Biz karaya çıktık. Taarruz edemiyoruz. Bizi püskürtüyorlar. Tekrar taarruz ediyoruz. Bizi tekrar püskürtüyorlar. Tekrar taarruz ediyoruz. Derken böyle bir taarruzda başımdan yediğim bir dipçik darbesiyle kendimden geçmişim. Meraktan ağzım açık yaşlı Avustralyalıyı dinliyorum. Savaşın dehşetli anılarını anlatırken hastalığına rağmen tir tir titremeye başlamıştı. Devam etti: – Gözlerimi açtığımda kendimi yabancı insanların arasında gördüm. Nasıl korktuğumu anlatamam. Çünkü İngilizler bize Türklereki barbar, vahşi kimseler olarak tanıttı ya... Ama dikkat ettim. Yaralarımı sarmışlar. Bana hiç de öfkeli bakmıyorlar.

Kendime geldim iyice, bu defa çantalarında bulunan yiyeceklerden ikram ettiler bana. İyi biliyorum ki onların yiyecekleri çok çok azdı. Bu haldeyken bile kendileri yemeyip bana ikram ediyorlardı. Şoke oldum doğrusu. Dedim ki; kendi kendime: – Bu adamlar isteseler şu anda beni öldürürler. Ama öldürmüyorlar... Veyahut isteseler önceden öldürebilirlerdi. Hâlbuki beni cephenin gerisine götürdüler. Biz esirlere misafir gibi davranıyorlardı. Bu duygularla "Yazıklar olsun bana" dedim.

Böyle asil insanlarla niye ben savaşıyorum. Niye savaşmaya gelmişim. Bu İngiliz milleti ne yalancıymış ne kadar Türk düşmanıymış" diyerek pişman oldum. Ama bu pişmanlığım fayda etmiyor ki...

Bu iyiliğe karşı ne yapsam diye düşündüm durdum günlerce... Nihayet bizi serbest bıraktılar. Memleketime döndüm. İşte memlekette Türk milletini ömür boyu unutmamak için koluma bu dövme Türk bayrağını yaptırdım. Bu bayrağın esrarı bu işte. Benim gözlerim dolu dolu ihtiyara bakarken o devam etti: – Talihin cilvesine bakın ki o zaman ölmek üzere iken yaralarımı iyileştirerek, sıhate kavuşmama çaba sarf eden Türklere idi. Şimdi de Amerika gibi bir yerde yıllar sonra yine iyileştirmeye çaba sarf eden bir Türk... Ne garip değil mi? Avustralya'dan Amerika'ya gelirken bir Türk ile karşılaşacağımı hiç tahmin etmezdim.

Size minnettarım. Siz Türklere gerçekten çok merhametli insanlarsınız. Bizi hep kandırmışlar... Buna bütün kalbimle inanıyorum. Peşinden nemli gözlerle "Bana adınızı söyler misiniz? Dedi. "Ömer" cevabını verdim. Gayet merakla tekrar sordu: – Peki niçin Ömer ismini vermişler sana ? – Babam Müslümanların ikinci halifesi isminden ilham alarak bana Ömer adını vermiş. – Yahu senin adın Müslüman adı mı ? Ben "Evet, Müslüman adı" deyince yüzüme baktı baktı, birden doğrulmak istedi. Ben mani olmak istedim. İsrar etti. Ama niye ısrar ediyordu? İhtiyarın ısrarına dayanamayıp yataкта oturmasına yardım ettim. Gözleri dolu doluydu. Yüzüme bakarak dedi ki: – Senin adın güzelmiş. Benim adım şimdiye kadar Mr. Josef Miller idi. Şimdiden sonra "Anzaklı Ömer" olsun. – Olsun – Peki, doktor beni Müslüman eder misin?

Müslüman olmak zor mu ? Şaşırdım. Nasıl da birdenbire Müslüman olmaya karar vermişti. Meğer o yaşa gelinceye kadar içten içe hep düşünüyormuş da kimseyle konuşamadığı için, soramadığı için konuşamıyormuş.. – Tabii dedim Müslüman olmak çok kolay. Sonra kendisine imanın ve İslam'ın şartlarını anlattım. Kabul etti. Hem kelime-i şahadet

getiriyor, hem de çocuklar gibi ağlıyordu. Yaşlılık bir yandan, hastalık bir yandan bir de yıllardan beri içinde kavuşmak isteyip de bilemediği için kavuşamadığı İslamiyet'e olan hasretin sona ermesi, bir yandan bu yaşlı gönlü duygulanmıştı.

Mırıldandı: – Siz Müslümanlar tesbih çekersiniz bana da bir tesbih bulsan da ben de yattığım yerden tesbih çekerek Allah'ımı ansam olur mu? Bu sözden de anladım ki dedelerimiz savaş esnasında Hakk'ı zikretmeyi ihmal etmiyormuş. Neyse uzatmayayım hemen bir tesbih bulup kendisine getirdim. Hasta yatağında tesbih çekiyor, biz de gerektiğinde tedavisiyle ilgileniyorduk. Fakat benim için o daha bir başkalaşmıştı. Müslüman olmuştu. Bir gün yanına gittiğimde samimi bir şekilde rica etti. – Beni yalnız bırakma olur mu? – Ne gibi Ömer amca ? – Ara sıra gel de bana İslamiyeti anlat! Sen çok güzel şeylerden bahsediyorsun. O sözleri duydukça kalbim ferahlıyor. O günden sonra her gün yanına gittim. Bildiğim kadarıyla dinimizi anlattım.

Fakat günden güne eriyip tükeniyordu. Kaç gün geçti tam hatırlamıyorum. Hastanenin genel hoparlöründen bir anons duydum. “Doktor Ömer! Lütfen 217 numaralı odaya gelin!” Dedim ki içinden “Bizim Ömer amca galiba yolcu?” Hemen yukarı çıktım. Odasına vardığımda gördüğüm manzara aynen şöyleydi: Sağ elinde tesbih açık duran sol kolunun pazusunda dövme Türk bayrağı, göğsünde imanı ile, koskoca Anzaklı Ömer son anlarını yaşıyordu. Hemen başucuna oturdum. Kendisine kelime-i şahadet söylettirdim. O şekilde kucağımda teslim-i ruh etti... Bir Çanakkale gazisi görmüştüm. Yıllar sonra da olsa Müslüman Türk milletine olan sevgisi sayesinde kendisine iman nasip olmuştu “Ne yalan söyleyeyim, ağladım.” Bu yazı Ömer MUSLUOĞLU'nun anılarından alınmıştır. Bana ait değildir sadece milletimizin ne kadar karakterli ve ne kadar onur duyulacak bir millet olduğunu anmak için yayınlıyorum. Muammer KARS

BU VATAN NASIL KURTARILDI! VATANI İÇİN SEVDİĞİNİ FEDA EDEN AVUKAT! BU VATANI CANLARINI VE AŞKLARINI FEDA EDEBİLENLERE BORÇLUYUZ

Bir hanımefendi anlatıyor, Yıl 1919, İstanbul, İngiliz işgali altında. Liseyi yeni bitirmiştım, genç ve güzel bir kızdım. Evlilik için dünürler gelemeye başladı.

Gelenlerden biri avukattı, görücü geldiklerinde gördüm, boylu poslu, yakışıklı bir delikanlıydı, beğendim. Sonra nişanlandık, çok mutluydum. Güzel bir yuva kurma hayaliyle yaşıyordum artık. Sabahlara kadar mum ışığında oylar örüyor ve çeyizini hazırlıyordum.

Fakat çok geçmedi bir dedikodu sardı mahalleyi. (Ayşe'nin nişanlısı avukat değilmiş, ipsizin biriymiş, üstelik cami önlerinden tabut taşıyarak karnını doyuruyormuş) dediler.

Alt üst oldum. Babam götürdü, uzaktan izledik, gerçekten de tabut taşıyordu... Yıkıldım. Nişanı atıp, ayrıldık. Aradan 5 yıl geçti.

Evlenmişim, Bir de çocuğum olmuştu. 1924 yılıydı. Artık ülkemiz özgürdü. Bir gün Beyoğlu'nda rastladım ona. Oğlum yanımdaydı.

Beni görünce titredi, ceketini düğmeledi. Saygı göstererek durdu önümde. Vaktiniz varsa size bir çay ikram etmek isterim, dedi. Olur, dedim.

Bir büroya girdik. Burası bir avukatlık bürosuydu ve kapıda adı yazıyordu. İçerde yardımcıları çalışıyordu. Siz gerçekten avukat mısınız, dedim.

Evet, dedi. Peki, avukatsınız da neden cami önlerinden tabut taşıyordunuz, diye sordum. Durdu, başı öne eğildi. Beni affedin, dedi. İstanbul işgal altındaydı,

Her taraf İngiliz askeri kaynıyordu. Her şeyi didik didik arıyorlardı. Biz de Anadoluya, Milli kuvvetlere ancak cenaze süsü vererek tabutlarla silah kaçırıyorduk.

Bu ülke için hayati bir işti. Bunu size bile söyleyemezdim...
Bir hanım efendinin anıları bu yazı bana ait değildir

SULTAN ALPARSLAN'IN MALAZGİRT KONUŞMASI

Alparslan, 1071'de Malazgirt Meydan Muharebesi'ne girmeden evvel bembeyaz elbiseler giydi ve; "Bu benim kefenimdir!" dedi. Yâni kendini cihan şöhretine değil, hâlis bir îman vecdiyle şehîtlîğe hazırladı. Askerine, harbe girmeden önce şu veciz hitâbede bulundu:

"Ya muzaffer olur gâyeme ulaşırım; ya da şehît olarak cennete giderim. Sizlerden beni tâkip etmeyi tercih edenler, tâkip etsin. Ayrılmayı tercih edenler, gitsinler! Burada emreden sultan ve emredilen asker yoktur. Zîrâ bugün ben de sizlerden biriyim. Sizlerle birlikte savaşan bir gâzîyim. Beni tâkip edenler ve nefislerini yüce Allâh'a adayarak şehît olanlar, cennete; sağ kalanlar gâzîliğe kavuşacaktır. Ayrılanları ise, âhirette ateş, dünyâda da rezillik beklemektedir."

Sultan Alparslan'ın bu ihlâsına mukâbil Cenâb-ı Hak ona, kendi ordusundan beş misli daha kalabalık bir orduya sâhip olan Romen Diyojen karşısında zafer nasîp etti.

Daha önce de ifâde edildiği üzere, insanlar içinde ancak ihlâs sâhibi olanlar gerçek kurtuluşa ereceklerdir. Ancak ihlâs sâhipleri de dâimâ büyük ve tehlikeli bir imtihan üzeredirler. Nitekim büyük İslâm kumandanı Alparslan'ın hayâtına mâl olan suikast da böyle bir imtihan mâhiyetinde gerçekleşmiştir. Şöyle ki:

Sultan Alparslan, Malazgirt zaferinden sonra 1072 senesinde çok sayıda atlı ile Mâverâünnehir'e doğru sefere çıktı. Amuderya Nehri üzerinde bulunan Hana Kalesi'ni muhâsara etti. Kale komutanı, sapık bir fırka olan Bâtînîliğe mensup Yûsuf el-Harezmi idi. Kalenin fazla dayanamayacağını anlayınca teslim olduğunu bildirdi. Bu hân, Alparslan'ın huzûruna çıkarıldığında Sultan'a hücum edip onu hançeriyle yaraladı. Yûsuf el-Harezmi'yi derhâl öldürdüler, fakat Sultan Alparslan da aldığı yaralardan kurtulamadı. 25 Ekim 1072 târihinde şehîden Rabbine kavuştu. Son sözleri şunlar oldu:

"Her ne zaman düşman üzerine azmetsem, Allâh Teâlâ'ya sığınır, O'ndan yardım isterdim. Dün bir tepe üzerine çıktığımda, askerimin çokluğundan, ordumun büyüklüğünden, sanki ayağımın altındaki dağ titriyor gibi geldi. Kalbimden, «Ben, dünyânın hükümdârıyım, bana kim gâlip gelebilir!» diye bir düşünce geçti. İşte bunun neticesi olarak Cenâb-ı Hak, âciz bir kulu ile beni cezâlandırdı. Kalbimden geçen bu düşünceden ve daha önce işlemiş olduğum hatâ ve kusurlarımdan dolayı Allâh Teâlâ'dan af diliyorum, tevbe ediyorum. Lâ ilâhe illâllâh Muhammedü'r-Rasûlullâh!.."

Şüphesiz bu hâl, temiz bir yüreğin samîmî bir vicdan muhâsesesidir. Allah rahmet eylesin Bizlere Anadolunun kapılarını açan yüce komutana ve onun şahsında Afrin ve terörün karşısında olan güvenlik güçlerimizi Allah korusun diyorum

DOĞRU BİLDİĞİNİ YAŞAMAK

1984 olimpiyatlarında Judo final müsabakası olur ve minderde Mısırlı Judocu Muhammed Ali Rasvan ve rakibi Japon Yaşuhiro Yamashita müsâbakalar sırasında Yamashita'nın sağ kasları yırtılmıştır ve finâl karşılaşmasına sakat olarak çıkar. Olayı hatırlamayanlar, bilmeyenler, benim gibi videosunu izlerlerse eğer şahit olacaklardır, Yamashita sol ayağıyla yürüyor, sağ ayağını resmen sürüklüyor peşinden... Maç sırasında Muhammed Ali'nin antrenörü kenardan sürekli halde bağırır. " Sağ bacağına oyna!" sağ bacağına vur!"

Hakikaten maçı izleyen herkes de bunu fark edecektir muhakkak; Muhammed'in rakibinin sağ ayağına bir defa vurması fazlasıyla yetmiş olacaktı ama o bunu yapmadı. Yenildi ve gümüş madalya ile yetinmek zorunda kaldı.

Maçtan sonra etrafını saran bütün gazetecilerin sorusu tek bir cümle idi.

- "Niçin?.. , Niçin yapmadın?..."

Muhammed Ali RASVAN

"Benim Din'im insana, yaralıya, hele de yaralı yerinden vurmaya yasaklıdır. Eğer o durumdayken bir de ben oradan yüklenip oraya vursaydım, sakat da kalabilirdi. Madalya için bunu o'na yapamazdım" der.

Muhammed'in bu tavrı ayakta alkışlandı ve Uluslararası Fairplay Komitesi "1984 Fairplay Ödülüne" lâıyk görüldü.

Daha sonra gittiği Japonya'da da onu bir kral gibi karşıladılar.

Şimdi DİKKAT ! O sene binlerce kişinin o'nun bu tavrından etkilenip, İslam'ı inceleyip Müslüman olduğu kayıtlara geçti!..

Muhammed, kimseye "Müslüman olun" dememiş, Müslüman olmaları için de bir çaba sarfetmemiş; sadece MÜSLÜMAN gibi davranmış ve bu da yetmişti.

"Müslüman kime denir?" sorusuna Hz.Peygamber'in (S.A.S.) cevabı gayet kısa ve özdür:

-Güzel âhlâk sahibi olana denir.Hemen ardından gelen "peki güzel âhlâklı olmak ne demektir?" sorusuna ise cevabı:

"İşlediği her amelinden, kimseye bir zararı olmayan, olsa olsa yarar sağlayan insandır."

Yani diyebiliriz ki; Müslüman "Hayırlı" kimsedir.

"İslam'ı öyle sağ canlı ve diri yaşa ki, seni öldürmeye gelen sende dirilsin."

Böyle güzel düşünen bir peygamberin ümmetiyiz ve bu uğurda dosdoğru yaşamalıyız.

Kalın sağlıcakla.....

İNSANLIK DERSİ

Çanakkale Savaşları'nda savaşmış, bir kolu ile bir ayağını kaybeden Fransız General Bridges, yurduna döndükten sonra anlattığı bir savaş hatırasında şöyle diyor:

"Fransızlar, Türkler gibi mert bir milletle savaştıkları için daima iftihar edebilirsiniz. Hiç unutmam. Savaş sahasında döğüş bitmişti. Yaralı ve ölülerin arasında dolaşıyorduk az evvel, Türk ve Fransız askerleri süngü süngüye gelip ağır zaliyat vermişlerdi. Bu sırada gördüğüm bir hadiseyi ömrüm boyunca unutamayacağım. Yerde bir Fransız askeri yatıyor, bir Türk askeride kendi gömleğini yırtmış onun yaralarını sarıyor, kanlarını temizliyordu. Tercüman vasıtası ile şöyle bir konuşma yaptık:

- Niçin öldürmek istediğin askere yardım ediyorsun? Mecalsiz haldeki Türk askeri şu karşılığı verdi:

"Bu Fransız yaralanınca cebinden yaşlı bir kadın resmi çıkardı. Birşeyler söyledi, anlamadım ama herhalde annesi olacaktı. Benim ise kimsem yok. İstedim ki, o kurtulsun, anasının yanına dönsün". Bu asil ve alicenap duygu karşısında hüngür hüngür ağlamaya başladım. Bu sırada, emir subayım Türk askerinin yakasını açtı. O anda gördüğüm manzaradan yanaklarımdan sızan yaşlarımı dondurduğunu hissettim. Çünkü, Türk askerinin göğsünde bizim askerinkinden çok ağır bir süngü yarası vardı ve bu yaraya bir tutan ot tıkamıştı. Az sonra ikisi de öldüler..."

Fransız Generali BRIDGES

Çanakkale Savaşları komutanı. Anlatmaya gerek yok işte okuyorsunuz.

TEYO PEHLİVAN

1923 Yılında Pasinler (Hasankale) ilçesinde doğan ve 86 yaşında Pasinlerde hayata gözlerini kapatan, Teyyo Pehlivanın gerçek ismi, Tayyib İde'dir. Teyyo Pehlivan, "Pehlivan" lakabını gençliğinde yaptığı ve ömrü boyunca ilgi duyduğu karakucak güreşlerinde dolayı almıştır. Okuryazarlığı olmayan Teyyo Pehlivanın, Hayal gücü O kadar geniş ve güçlü imiş ki anlattığı fıkraları gerçek gibi ve çok ciddiyetle anlatırmış ve herkesi güldürürmüş anlattığı fıkralar öylesine yayılmış ki artık Dünyada herkesin diline yerleşmiş durumdadır. Teyyo Pehlivan ömründe hiç evlenmemiştir. Teyyo pehlivanın anlattığı tatlı yalanlarını öyle fıkralara çevirmiş ki. Teyyo Pehlivanın fıkralarını daha yakında incelendiğinde aslında tüm fıkralarında çok müthiş bir zekâ fıskırdığını göreceksiniz.

VAPURU NASIL ÇIKARDIM ?

Bir gün gahvede oturiram, telefon çaldı
"Pehlivan seni telefona istirler" dediler.

Gaktım baktım, Trabzon Valisi:

Pehlivan, denize bir cip düştü... Çok uğraştık çıkaramadık... Allah'ını seversen gel bize yardım et.

Gıramadım herifi. Gettim Trabzon'a. Atladım denize. Tahtım halatı cipe. Bir eliminen halatı çekirem, bir eliminen de gulaç atirem. Öyle bir ağır ki sormayın... Çekirem çekirem yerinden zor kıpırdır. Tikkatli baktım ki bir de ne görüm? Meğerse cipe koca bir vapur takılmış. Sonunda hayli terledim ama cipi de, cipin kuyruğuna takılmış vapuru da çıkardım"

ATATÜRK İLE AVA GİTTİM

Rahmetli Atatürk, İsmet İnönü birde ben Suriye sınırına ava gittik, elimizde mavzerler var, birde ne görüm havada bir bölük durna dönüp durur, ilkin Atatürk ateş etti, vuramadı, sonra İnönü atdı oda vuramadı, ben elime mavzeri alıp ya Allah Bismillah diyip tetige toğundum, birde bağdım bir bölük durna ayağımın dibine düştü, hemen Atatürk yanıma gelip sırtımı sıvazladı "Aferim Teyyo eyi atıcıymışsan" dedi.

TÜRKAN ŞORAY BANA AŞIK

Türkan Şoray Erzurum'a filim çevirmeğe gelmiş. O zaman benim de delikanlı çağım. Tutuldu kadın... Sabah akşam birlihteyih, 'Teyyo diyir başka bir şey demir. Birgün Türkan golumda bizim eve dogri gidirih. Esnaf işini bırakmış bizi gollir. Ele süzirlir, sanki heç garı görmemişler.

AT İLE AMERİKA

"Elizabet o gün Amerika'dan beni aradı. Bir at bul bul yanıma gel dedi. Garıdaki güzelliği bir görsez anam avradım olsun yayan gidersiniz.

KARTALI YAKALADIM

Bir gün uçakla Ankara'ya gidirem. Elimi de camdan çıkarmışam, bir baktım bir gartal, hemen elimi uzattım, yakaladım aldım gartali içeri. Ola bi baktım, hostesler nasıl civilir, nasıl civilir. Neyse bende gorkutmiyim zavallı kızları dedim ve bıraktım gartali, uçtu gitti.

MUHAMMED ALİ İLE BOKS

Daha Muhammet Ali müslüman olmamış! Bana dediler ki

"Teyyo yensen yensen, bu adamı dünyada bir tek sen yenersen.. Bu adamla bir ringe çih da, haddini bildir."

Gıramadım çocuğları.. Gahdım taaa Amerika'ya geddım.

Attılar beni ringin ortasına, Nasi vuriram Muhammet Ali'ye... Baktım bir ara salavat getirir.

O sırada birisi merak edip sorar.

-Teyyo dayı müslüman olmayan biri hiç salavat getirir mi?

Teyyo ayağa kalkar...

-O gedder yumruğı yiyen de, din iman mi kalır... ?

OKUMA SENDE DEĞİŞİRSİN

Hayat bazen cam kırıkları gibidir. Dokunursun keser pervasızca parmaklarını ellerini... oysa insan evinin vitrininin en ücra köşelerinde gözünün nuruyla bakıp ne kadar korumuştur.

Etrafındaki güzelliklere bir bak değişti, yaşlandı, deforme oldu. Uğur böceği bile sözünü tutmaz olmuş. İnat etmiş ela gözlü yavuklusunun sırça köşküne gönül sarayına uçmuyor. Çiçekler koku saçmaz olmuş. Gitti gidiyorun spariş sayfasında akşam sabah koku kuyruğundalar. Arı sultanlığının sanatkarları, maharetli arıları varya, işçisi, amelesi, kraliçesi şimdilerde altı kilo bal yüz lira deyip, bütün gün aç susuz yatıyorlar. Oysa ölecekler aç karın yatıp kargo beklemekten. Leylekler artık uzak diyarlara sıcak ülkelere göç etmiyor. Ne saat sekiz de gelmesi var nede dokuzda olması kaldı yuvasında. Anılarımı hatırlamaya başladım da gece yarılara kadar leylekleri beklerdim. Şimdilerde ne ağaç dalları çalı çırpı ile örülü, nede lalkları var evimizin damında, galiba insanlar gibi unuttular benliklerini, pervasızca yitip gittiler, yok oldular. Kedi köpek kavgası, tilki ile harmancı muhabbeti lüğatimizden çıktı. Hamsi söğüt dalına çökmüş. Mandalar kısacık donları ile utanmadan sıkılmadan sosyeteye karışmış. İnatçı keçi bile dama çıkan oğlağından sütünü kesmiş.

Bir bak etrafına hayatta, neler neler değişti. Ne treni kaldı kara öküzün, nede başının belalısı kağnısı kaldı. Kırat otu, aslan eti eti unutalı kaç asır geçti sayamadığımız.

Ala dağların karı erimez oldu. Vatanın bağrına baharın arefesinde, bir karabasan gib çöktü.

Sanki ala dağın bağrına kazık çakmış. Utanmadan sıkılmadan kara toprağın kara bağrında yüzü koyun soğuk soğuk yatıyor.

Sular kaynağından çekildi. Kurbağalar dereler kurudu diye şarkılarını sunmaz oldu. Yeşil başlı gövel ördek bile uzak diyarların göllerine uçup gitti.

İnsanlar unuttu komşuluk ilişkilerini yedi yabancı olmuşlar. Hatçe nine evinde açından ölmüş. Rabbine ruhunu teslim edeli bir hafta oluyor. Kapısını açan olmamış zavallının. Herkesin cebinde birkaç kredi kartı mahalle bakkalını unutup gittiler. Bu yazı nedendir, diye soranlara cevabım çok basit. Bir bak etrafına, değişti ne varsa etrafında, başını çıkar kumlardan ey insan oğlu, boşuna geçirdiğin zamana akıt gözyaşlarını ve insanlığını hatırla....

11.05.2018 Muammer KARS[alt_cizgi] [ikiyanayasla][ikiyanayasla][ikiyanayasla]

BU BÖYLE OLMAZ

Hangi akılla yaşıyoruz. Hangi fikri taşıyoruz. Zaman değişti, bizde değiştik eyvallah, değişmeyen bir şey var hayatımızda, biz bir insanız, dünyadaki mahlukattan farklı bir vicdanımız, bir imanımız, bir gayemiz, doğrularımız, hayallerimiz var. Biz bunu ne kadarda unutmuş olsak, farkında olmasakta. Karşımızda yaratılmışların en güzeli eşrefi mahlûk olan insan var, insanoğlu var.

Ben edebiyattan anlamam, öyle edebi sözleri pek beceremediğim aşıkardır. Yazdığım kelimeleri bir araya getirmek için fazlaca çaba gösterdiğim muhakkaktır.

Bu ülke benim, senin, onun kısacası hepimizin ülkesi lütfen ülkemize sahip çıkalım kurda kuşa yem etmeyelim. Bir çocuk istismarı, bir takım edepsizlikler, canilikler aldı başını gidiyor. Yapanların, yaptırınların, çanak tutanların kısacası bu işlerin bu hale gelmesine yardımcı olanların tez zamanda cezasını inşallah Rabbim verir. Gelelim asıl meseleye biz fikrimizin karşısındakini kırıp dökemeye devam edelim. Sizce bunu yapmaya devam ederken, dile getirirken kırmadan dökmeden ikna yolu ile düzeltmemiz gerekmez mi? Evet ortada bir yanlış var ama birde biz varız. Samur kürkü sırtımıza giymesekte, toplum olarak evlatlarımıza; namazdan, oruçtan, hacc ve zekattan önce ahlaklı olmayı ahlaklı yaşamayı, insan olmayı, insan gibi yaşamayı, öğretmiş olmamız gerekmez miydi?

Çağdaş yaşasın diye evlatlarımıza her şeyi mübah görmedik mi? Biz yaşamadık bari evlâdım yaşasın deyip, ipin ucunu kaçırdık galiba, yani katar "dönülmez ufkun akşamında" baya yol aldı. Dinimizi öğrenmeden din öğretmeye kalkmadık mı? Tek mutlu olsun diye başkalarının hürriyetine pranga vurmamak mı?

Şimdi bir edebiyat sitesine toplandık. Edebî eserler sunmaya çalışıyoruz. Birilerinin değimiyle mürekkep yalamışız. Galiba bu mürekkebin tadı biraz acı çünkü başkalarını fikrimizi kabul ettirmeye çalışıyoruz, kırıyoruz, döküyoruz. Kasacası edebi eserlerimizi başkalarına küfür etmek için kullanıyoruz.

Lütfen arkadaşlar bu ülke hepimizin, sahip çıkalım, yanlışları eleştirip, doğruları alkışlayalım. Savaşa çanak tutan değil, barışa alkış tutanlardan olalım.

Hoşça kalın sağlıcakla esen kalın.

Muammer KARS 08.07.2018

BİZ KÖKLERİMİZLE VARIZ

Sevdalarımız zamana yenik düştü. Sevgilerimiz sağanak sağanak olup üzerimize yağdı. Umut ettiklerimiz, umudumuzu bağladıklarımız, aşklarımız, eriyip yok olup gitti. Şimdi nefretlerimiz, şiddetlerimiz, hoşgörüsüzlüğümüzle ortada öylece kalakaldık.

Belki yanılığ bendedir ama ne Ferhatlar gibi dağları delen kaldı. Nede Şirinler kaldı. Ak gerdana sevgiyle beşi biyerde takan.

Bir sabah işe giderken bir çiftin istemeyerek de olsa konuşmalarına şahit oldum. Bir bayan, bir erkek ve kucaklarında bir kaç aylık bir bebek vardı. Çocuğun birkaç aylık olduğunu tartışan çiftin konuşmalarından öğrenmiş oldum. Çünkü sokak bağırarak konuşmalarından dolayı adeta inliyordu.

Bayan: annen ile baban bayramda bize geleceklermiş öyle mi?

Erkek: evet ilk defa bir torunları olacak ve hemde bayram üç günlüğüne gelip ziyaret edip gidecekler. Ne var bunda alt tarafı üç gün diye söyleniyordu.

Bayan: söyle o annenle babana gelmesinler. Onlar kapıdan girecek olursa ben bacadan çıkar giderim diye çıkışıyordu.

Yazık yiten değerlerimize yazık be insanlığımıza,, sevgilerimiz, sevdalarınız, umutlarımız, yarınlarımız böyle mi olacaktı. Ayrıca biz neden bu kadar tahammülsüz birer birey olduk. Örf, adet, gelenek ve göreneklerimize ne oldu. Ya yürek sevgilerimizi kaybettik yada eşrefi mahlûk olan insanlığımızı kaybettik. Velhasılı kelam bizim aşkı Leylalarımız nerede kaldı. Suçlu kim diye düşünüyorum da belkide suçlu olan biziz yıllar yılı köklerimizi unutup latin dizilerinin entrikalarına yarınlarımızı kurban ettik. Şimdi elimizde koca bir hiç sokakta boynu bükük ve masum çocuklarımız kaldı.

Bir yerden başlamak lazım. İnsanlığın kuyruğundan sıkıca tutup medeniyete köklü kement atmak lazım. İnsanlığımızı kaybetmemek adına hayata insan olmakla başlayalım.

05.08.2018 Muammer KARS

BEN BABAMIN YİRMİ DÖRT GÜNLÜK MUTLULUĞU İÇİN EVLENDİM

Hangi insan istemez ki, önünde çiçekli bir masa, karşısında sevdikleri, nikah şahitleri, nikah memuru ve en önemlisi o mucize kelimeyi birlikte söyleyeceği sevgili.....Evet demenin anlamı; sevgiliye göre vuslat, arkadaşlara göre çifte kumru, anne ve babalara göre mürüvvet, konu komşu dost ve akrabaya göre mutluluğun resmidir.

Çiftler masaya oturduklarında hayatları boyunca unutmayacakları ve biri birilerine vermiş oldukları en önemli söz hastalıkta ve sağlıkta, iyi ve kötü günde, savaşta ve barışta, kısacası hayatımın her anında seninle birlikte ağlayıp, seninle birlikte neşeleneceğim ve bunun için ben sana SADIK KALACAGIM VE ÜZMEYECEĞİM demelidirler. Ama şimdilerde en ufak çitirtide evini başına yıkmak için zamanı kolluyorum demek veya hissettirmek moda oldu. Cicim ayının arefesinde ayrılık rüzgârları estirmek niye, bu tahammülsüzlük neden. Hani bir yastıkta kırk yıl şarkıları söylemek nerde kaldı. Saçınızdaki aklar bile birlikte ağaracaktı. Hani çocuklarınız olacaktı ellerinden tutup sokakta düşman çatlatacaktınız.

Ama maalesef çatırdayan çatı sözüne sadık kalmayan sevgililerin, hani o derme çatma kurdukları çatıları varya işte o çatı şimdi başlarına yıkılıyor.

Mevzu derin, konu önemli olduğu için belki de anlatmamam gereken özel hayatımdan bir kesitin yararlı olacağını düşünerek anlatmak istiyorum. Birilerinin banal, birilerinin çağdışı veya da klişe dedikleri diyesi oldukları bir konu anlatacağım. Öğrencisiniz okulda okuyorsunuz, çok çok sevdiğiniz birisi var hayatınızda, her planınızı onun yöreğine adapte etmişsiniz. Bir gün hayatınızı tamamen değiştirecek bir telefon alıyorsunuz. Telefonun ucundaki babanız ve aranızda çok kısa sürecek şu konuşma geçiyor.

Babam: Merhaba oğlum nasılsın iyi misin?

Ben: İyiyim baba sen nasılsın iyi misin?

Babam: Hadi gözün aydın seni evlendirdim.

Ben: Ne evlendirmesi benim daha okulum var okul bitmedi. Hayatımda bir sürü planlarım var demeden babam telefonu kapattı.

Ben yarıyıl tatilinde memlekete döndüm kafamda milyon tane deli sorular. Babama ne söyleyeceğim nasıl ikna edeceğim kurgular senaryolar daha neler neler. Sonuç: babam ben hastayım ve sağlığımda çok kötü ve günlerim sayılı dedi. Seni evlendirip mürüvvetini görüp sonra bu dünyadan göçüp gideceğim diye kestirip attı.

Hayatta en zor konuşma çok çok sevdiğiniz, âşık olduğunuz, yanında bir ömür yaşlanmayı planladığınız insana telefon açıp ben seni çok seviyorum. Ama ayrılmak zorundayım kusura bakma demek kadar söylenilmesi zor bir kelime bu ağızdan çıkmamıştır. Boğazımda düğüm düğüm düğümlendi kement gibi. Zor bela söyledim utana sıkıla. Ama en zor olanı insana bir ömür boyu koyanı da ne oldu biliyor musunuz? Beni unuttunuz ya canınız sağ olsun. Bir ömür o söz hep yüreğimi kanatıp durdu belki de son nefese kadar kanatacak..... Ben o vefalı sevgiliden o gibi ayrılığı yaşayanlardan milyon defa özür diliyorum.

Netice de birkaç ay sonra düğünümüz oldu. Aradan çok fazla zaman geçmeden düğünden yirmi dört gün sonra babam vefat etti. Yani anlayacağınız ben babamın yirmi dört günlük mutluluğu için, bir ömür sürecek görücü usulü evlenmiş oldum. Evet görücü usulü evlenmiş olsam da ben babama verdiğim sözüme sadık kalarak, eşimi hiçbir zaman üzmedim. Ben ve eşim ailelerimizin kararlarına saygı duyduğumuzdan dolayı hayatta biri birimizi hiç üzmedik. Şimdi geriye dönüp baktığımızda dolu dolu yaşadığımız tam yirmi yıl var hayat serüvenimiz de. Sağlıklı zeki güzel güzel çocuklarımız.

Evli olan, evlenmeyi düşünen birlikte bir ömür boyu yaşamayı hayal eden çiftlerden istirhamım. Doğru sözlü, güvenilir, vefalı, hoşgörülü ve sabırlı olduktan sonra mutlu olmamak için bir neden yoktur.

Muammer KARS 03.10.2018

KALEMİMLE HASBİHAL

Sevgili kalemim, sevgili dostum. Baki bir dostluğun olduğu gibi içinde ne sırlar gizli bana diyemediğin. Herzaman beni dinler bana itaat edersin ama senin dertlerin nelerdir. Ne sırlar ince narin yüreğinde saklarsın. Ne sevdalar, sırlarının arasında, saklı kalmıştır. İnsanoğlunu düşünüyorum da her daim kendisini düşünen, bencil acısı kederi sıkıntısı hep onunla ama ya başkası umrunda

bile değildir. Sevdası varsa insanın sevdası, yavuklusu varsa insanın, ela gözlü, sırma saçlı, kalem kaşlı, elma yanaklı, kiraz dudaklı sevgilisidir.

Sevgili kalemim kalemler dert dinler. Arzuları, sitemleri, düşünceleri yazar ama sevmez, sevilmez, yavuklusu yâreni, gönül dostu olmaz olamaz. Çünkü dünyanın merkezi insan merkezlidir. Karunlar insan için, kanunlar insan için, güzellikler insan için, yarınlar insan içindir.

Sorun çıkarıcı, savaş çıkarıcı hep insan. Savaşı kanun kanun madde madde hayata aktaran kalemdir. Barış zamanı, akitleştiren, maddeleştiren yine kalemdir.. Ama tek Allah kulu çıkıp da Allah senden razı olsun kalemim deme zahmetinde bulunmaz.

Oysaki sen sevgiliye ince narin ipek mendil gibi name yazarsın.

Annelerin yüreğinden dökülen hasretleri, gurbetleri , duyguları yazarsın gözyaşlarıyla. Ama bir gün kurur gözyaşlarının, kesilir kaynağından. Bir köşeye atılırsın, hayatın çer çöp olur büsbütün.

Sevgili kalemim biliyorum bana da sitem ediyorsun. Hüznün dağları yarıyor olsa da dilinden sitem dökülmez insan gibi pervasızca. Çünkü sen insan değil. Savaş çıkarmaz kalp kırmaz, ocakları söndürmezsin. Dünyaya tamah etmez yüreğin. Bazen ne mutlu sana diyorum. Ne mutlu çünkü sen insan değilsin.

Dilin konuşmasa, kulağın duymasa da sen asla canı olamazsın. Çünkü sen insan değilsin. Sen sevdalar yazıp sevgiler okuyansın. Sen yinede kusura bakma, aldırma bu delinin sözlerine, insanlara anlatma söylediklerimi aramızda kalsın. Seni üzmesin ler emi hadi kal sağlıcakla.....

BABA NASİHATI OKUMA SANATI

Hayat çok garip biliyor musunuz. insan olarak bizlerde her zaman zor ve yaşanılır olmayanlardan yana tavır almışızdır. Günler böyle hızlı geçip gidiyor. Büyüklerimizin bize yapmış olduğu öğütler, nasihatler kanımızın deli aktığı zamanlarda bir kulaktan giriyor ötekisinden çıkıp gidiyordu.

Babam benim sözümü iyi dinleyin çocuklar. Zaman gelir söylediğim nasihatlerin tekini bile servetinizi ödeseniz alamazsınız diyordu. Bazen güldük. Bazen eğlendik. Bazen de dalga geçtik. Meğer değerleri kaybedilince anlaşılıyor muş. Atalarımız " Kar dağa çıkınca kıymetli olurmuş" diye boşuna söylemiyorlarmış. Şimdilerde babamın nasihatlerine, sohbetlerine çıkmazlara düştüğüm zaman göstereceği doğru yollara ne kadar ihtiyaç duyduğumu anlatamam. Oysa o güzel insanlar beyaz atlara bindiler ve bir ömür geri dönmemesine uzak diyarlara göç ettiler. Zaman çarkı döner mi bilmem ki o güzel insanları geri getirelim.

Dürüst yaşamayı, doğru konuşmayı, mazluma karşı merhametli olmayı zalime karşı mükavemet göstermeyi ve dahası her şeyi ben baba nasihatlerinden öğrendim. İdare etmek ne demek, idareli yaşamak ne demek. Elektrik olmadığı zamanlarda, idare lambasının altında, büyüklerin sohbetlerinde öğrendik. Hayat kurallarını, örfü, ananeyi, geleneği, göreneği, sevgiyi, saygıyı, edebi ve hayayı, kısaca hayatın kendisini büyüklerden öğrendim.

Biz bu keşmekeş hayatı yarınlara, yeni nesillere aktaramadığımız için yarınlarımızı, gençliğimizin hayallerini, duygularını, düşüncelerini bir takım neyi düğü belirsiz teknolojiye kurban ettik. Hayallerimizi televizyonlar, telefonlar çaldı. Hafızamızda olan kelime dağarcığımızı, lügatimizi, sözlerimizi sildi götürdü. Hani teknoloji bizi çağdaş yapacak, muhasır medeniyetler seviyesine çıkaracaktı. Oysa lügatinde yarını olmayan, umutları ümitleri körelmiş bir gençlik görünüyor. Nerede asımın nesli, kelime hazinesi günde iki bin, üç bin kelime ile konuşa bilen gençlik hani nerede. Hani nerede beş bin beyitlik gazeller yazan Alvarlı Efe Hazretleri, hani nerede on bin beyitlik mesneviler yazan Mevlanalar.

Dilimizi kanka, tontış, okış, minnoş bilmem daha neler neler ne olduğu belli olmayan ve ne anlama geldiğide bilmediğimiz kelimelere maalesef bıraktık. Arama motorlarından kes kopyala yapıştır, metodları ile yazılmamış eserler meydanlarda cirit atıyor. Hatta kesip kopyaladıkları yazıları şiirleri okuma zahmetinde bile bulunmuyorlar. Okuma salonlarını, Kiraathaneleri, kütüphaneleri kitapları okumayı unuttuk. Ne bilgiler giriyor beyninize nede toz kokusu burnunuza geliyor. Maalesef yaşamak senaryolardan ibaret olmuş..... DADAŞIM

12.11.2019 Muammer KARS

ÇOCUKLUĞUMU ARIYORUM

Duygularımız saf ve temiz, gülücüklerimiz samimiydi.

Bir ekmek ile beş arkadaş herfene ederdik.

Hele birde isli demlikte ki çay var ya çay.

Üzerimizden yorgunluğumuzu alır götürürdü.

Ormanın derinliklerinde yabani meyveler toplardık.

Korka korka yürürdük, çalı çırpı patikalarda, düşe kalka.

Genizimizi yakan günler, keşke o günler olsaydı.

Niyetlerimiz saf ve temiz, gönüllerimiz de hinlik yoktu.

Büyümeye ne kadarda hevesli ne çok istekliydik.

Büyüme hikayeleri, boy uzama hikayeleri anlatırdım.

En önemlisi o temiz yürekler inanırdık hikayelerimize.

Derede balık tutardık, çalı dokuması sepetlerimiz ile.

Sonrası muamma kimse hakkına razı olmaz tartışırdık.

En nihayetinde de aklımıza köy gelir yol

görünürdü.

Biri birimiz ile tartışırdık ama lügatimiz de küslük olmazdı.

Koyun kemiklerinden aşşıklarımız vardı oyun oynadığımız . Dağlarda dolaşır, derelerde balık tutar, oyun oynardık.

Körebe, saklambaç, çelik çomak, nice oyunlarımız vardı.

Vazgeçilmez sevdamız yürek heyecanlarımızdı.

Güz gelir dayanılmaz soğuk olurdu dağ başlarında.

Soğuk bir vefalı dost gibi bizi asla terk etmezdi.

Kar yağardı yüce dağların, zirvelerine pamuk şekeri misali.

Sabah lapa lapa kar ile köy halkı uyanıverir idi.

Anne ve babamızın dert tasesından kime ne.

Biz oyun oynaş derdinde kardan adam yapardık..

Dedelerimiz masallar anlatırdı, az gittik uz gittik.

Dağlarda dolaşır, derelerde balık tutar, oyun oynardık.

Körebe, saklambaç, çelik çomak, nice oyunlarımız vardı.

Vazgeçilmez sevdamız yürek heyecanlarımızdı.

Güz gelir dayanılmaz soğuk olurdu dağ başlarında.

Soğuk bir vefalı dost gibi bizi asla terk etmezdi.

Kar yağardı yüce dağların, zirvelerine pamuk şekeri misali.

Sabah lapa lapa kar ile köy halkı uyanıverir idi.

Anne ve babamızın dert tasesından kime ne.

Biz oyun oynaş derdinde kardan adam keyfindeydik.

Dedelerimiz masallar anlatırdı, az gittik uz gittik.

Ninelerimiz patik, eldiven külah dokurdu evladiyelik.

Annelerimiz, sobada kestane, fırında patates közlüyorlardı.

Babalarımız taze kardan, pekmezli karsımaç yaparlardı.

Telaşe eksik olmuyordu, evde sokakta, mahallesde.

Komşular birleşir, baklavalara açılır, kadayıf dolması satılırdı.

Hele odun közünde çağ kebabı deymeyin keyiflere.

Yaşlı amcaların, dedelerin askerlik anıları

Ahalinin avcı hikayeleri çift çubuk hatıraları.

Cezbeder idi bizi, yüreğimiz pır pır eder can kulağı onları didinlerdi

Tipi boran, kar ve soğuk derken, günler çarçabuk geçerdi.

Koçayı, zemheri, karakış, takvimden birer birer eksilir idi.

Cemreler düşerdi, baharın müjdecisi cemreler.

Hava ısınır, sıcak kendini , ılık ılık hissettirirdi.

Arkadaşlar toplanır, karların üzerinde cemre atardık.

Yedi gün sonra cemreler suya düşer, buzlar çözülürdü.

Ve nihayet toprağa düşer az yağlara su yürürdü.

Leylekler sekize gelmez dokuza kalmazdeyip ufukta görülürdü.

Sabah Leylek seromonisisi lalıklarla uyanırdık.Sabah erken uyanır, komşumuzun bahçesindeki leylek yuvasına bakardık.

Dağ yamaçlarında yeşiller belirir, kar erirdi ağır ağır.

Kardelenler teşrif etmiş ise köye bahar gelmiştir.

Coşan çağlayanların sesi, kuş seslerine karışırdı.

Dağ başlarında Medik, nevrüz, kardelen toplardık.

Kardelenler den sevdiklerimize taçlar kolyeler yapardık.
Çocuk akli işte eve dönerken dayanamaz yaptığımız hediyeleri yerdik.
Bir anı bir düşün bir hayal oldu mutlu geçen o çocukluğum.
Medeniyet mi? yoksa iyi bir hayatı mı? dersin gurbete çıkıp geldik.
Apartman denen hapishanede gönüllü kader mahkumu olduk.
Ne masallar anlatan dedemiz, nede eldivenlerimiz var renk renk.
Ne vefalı komşular kaldı, nede vefalı komşuluklar.
Maazallah ölsen yürekten yananın ardından ağlayan kalmamış.
Ah keşke, büyüdüğüm o günlere inat çocuk olsaydım.
Sokaklarda pervasızca dolaşan, şen şakrak oynayan çocuk olsaydım.....
17.10.2020 Muammer KARS

KARABIYIK KÖYÜNDE BİR KÜÇÜK ÇOBAN

Güneş Azap Dağı'nın başından gülücüklerini, narin yüreklere nazik bedenlere şifa niyetiyle yavaş yavaş salarken, annemin yavrum hadi kalk baban çağırıyor diyen sesini duydum. Sabah çok tatlı bir uykudan güzel rüyadan uyandırılan bir çocuğun uyku sersemliği ile gözlerimi yarı kapalı yarı açık tutarak , salına salına dışarı çıktığım ruh halimi bir düşünün. Annem bir taraftan montumu, ayakkabılarımı giydiriyor, diğer taraftan azık çantasını hazırlamış sırtıma bağlıyordu. Ben ise neşe, uyku ve tedirginlik içinde elime tutuşturulan bir sopanın heyecanı ile hayvanları sürmeye başladım. Babam yalnız değilsin deli kanlı seninle Recai abinde birlikte gelecek dedi. Deli kanlı dediği ben altı buçuk yedi yaşında bir çocuktum. Recai abi komşu Hızardere Köyü'nden Hacı dayının oğlu idi. Recai abi küçük yaşta Menenjit hastalığı geçirmiş zekası çocuk zekası kalmış. Köyde herkes lakabına Deli Raci dediği için bende korka korka yanında yürüyordum. Hayvanları otlatacağım için neşeli, Deli Raci ile birlikte gideceğim için tir tir titriyordum. Köyümüzün rakımı yüksek olduğu için baharları yemyeşil çimen kokuları içinde çok güzel bir köydü.

Köyden meralara doğru biraz uzaklaştıktan sonra tam da Deli Raci' ye alıştım diyordum ki beni yanına çağırıldı. Annem azık çantasına dokuz lavaş ekmeği ve göğermiş çeçil peyniri koymuştu. Deli Raci çantayı aç ekmeği çıkar dedi. Çantayı alelece açtım ekmeği çıkardım. İki lavaş ekmeği ve peynir koyup dürüm edip yedi. Aradan beş dakika geçiyor aynı senaryo yine tekrar ediyordu. Bir iki üç derken çanta tam takır kuru bakır oldu. Kuşluk vakti olmadan ekmeğin tükendi. Deli Raci'nin kardeşi bizim köyün kuzularının çobanlığını yapıyordu. Karşı bayırda kardeşi Fikret'i görünce ben gidiyorum dedi ve çekti, gitti.

O gün akşama kadar aç kaldığıma mı yanayım. O dağ senin o dere benim deyip hayvanların ardından sürüklendiğime mi yanayım bilemedim. Yedi yaşlarında elinden oyuncağı alınmış bir çocuğun ruh hali ile Deli Raci'nin arkasından aval aval bakadurdum. Ama şimdi hatırladıkça yedi yaşında bir çocuğun bir günlük olağan üstü çabasını anılarımın sergi salonunun baş köşesinde gurur tablosu olarak taşıyorum. Şimdilerde her şeyi unuttuğumuz gibi insanların neler neler başarabileceğini de unutmuşuz. Oysa o çalışkan mahir maharetli insanlar bizler idik.

Babamın, Recai abi ile hayvanları atlatmaya gönderdiğine bir anlam veremiyordum. Ben ne anlarım hayvan otlatmadan ben bir küçük çocuğum diye dert yanıyordum. O gün hayvanları sağ salim eve getirdiğim zaman kahraman edasıyla köyde dolaşırken nasılda kendimden gurur duyuyordum. Bu arada beni küçük yaşta hayatın acımasız ve zor olduğu için alıştıran hayata adapte eden babama Allah'tan rahmet diliyorum. Bugün iki ayağım üzerinde durabiliyorsam büyüklerimizin çabalarının eseridir. Kalın sağlıcakla.....
28.10.2020 Muammer KARS

OKUL YOLUNDA BİR GÜN

Ayağımızda cızlavet te denilen lastik ayakkabılar, sırtımızda çanta bir sabah yine okul yolundayız. Lastik ayakkabıları ayağımıza giydikten hemen sonra terlemeye başlar, biraz ilerledikten sonrada ayaklarımızı üşütmeye başlardı. Bir buzdolabı gibi idiler mübarekler sıcak havada bile içten içe ayaklarımızı üşütüyorlardı. Yolda yürürken kara bata çıka yürüyorduk. Tipi ve rüzgar bazı yerlerde hiç kar bırakmamış almış götürmüştü. Bazı yerlerde ise dağ gibi tepecikler, köylülerin şivesi ile kürtük yığmıştı.

Yol boyunca sohbetler derinleşiyor, muhabbetler koyulaşiyor, muhabbetin tadından yenilmez oluyordu. Çünkü bu muhabbetler olmasa saatlerce uzayıp giden yollar çekilmez olurdu. Hani atalarımızın "Aç tavuk kendini darı ambarında zannedermiş" deyimi yine hatırlanıyordu. Çünkü bu koyu sohbetlerin en tatlı yerinde bir bardak çay, göğermiş peynir lavaş ekmeği insanın hatırlayacağı ilk şey olurdu. Bizde keşkeler ile birlikte kuru ekmeğin ve peynire razı oluyorduk. Çileli ve meşakkatli o yolculuk şimdi anılarımızı tazeliyor, hasret duyduklarımızı hatırlıyordu.

Okul yolculuğu kervanına, yol üzerinde bulunan köylerden öğrenciler, yaşlı amcalar, teyzeler katılmış oluyordu. Her kişi kendi yaş gurubuna göre kendine bir arkadaş buluyor. Yine en koyu muhabbetler bal kaymak tadında koyulaşyordu. Amcalar hayvanların durumundan, ot ve samandan bahsediyor. Gençler okul işlerinden hayatın içinden gelen günlük işlerden, öğretmenlerden derslerden bahsediyordu. Bir amca okuyun adam olun, biz okuyamadık bizi okutmadılar diye dert yanıyor, hatta daha da ileriye gidiyor; beni okutmuş olsalardı ben büyük adam olurum, diye iç geçirmişti.

Zaman ilerlemiş, güneşin tepe noktasına ulaştığı bir zaman, topluluk bir bir derenin üzerinden geçiyordu. Herkes itina ile buz tutmuş derenin üzerinden yavaş yavaş geçerken, ben çabuk geçeyim derken buz kırıldı ve ben cumburlop soğuk suya düştüm. Alalece beni sudan çıkartıp, ıslanan elbiselerimi çıkardılar. Kuru elbiseler çantadan çıkarıp giydim. Annem çorap koymayı unutmuştu. Babamın amcasının oğlu Nurettin Amca cebinden çorap çıkardı bana verdikten sonra yola devam ettik. Sabahtan beri yirmi kilometre yol yürüdükten sonra Karaçuha tren istasyonuna varmış oluyorduk. Tren istasyonu sıcak oluyor, yorgunlukta üzerine eklenince, tatlı uykumuz geliyordu.

İstasyonda Banlıyo treninin düdüğünü duyunca içimizdeki heyecan mutluluğa dönüşmüş oluyordu. Kendimizi trenin kompartımanına attığımız zaman değmeyin keyfimize. Bir saatlik yolu sohbet ederek, etrafı seyrederek geçiriyorduk. Her neyse okul için kiraladığımız, topraktan damı olan ve havaya bulut gelmeden sağanak yağış başlayan evimize kendimizi atıyorduk. Ertesi günü okul başlayacağı için sabahtan erkenden uyanamamıştım. Geç bir saatte uyandım. Suya düştüğüm için ayaklarım baya üşümüştü, işte o üşümeden dolayı ayaklarım davul gibi şişmişlerdi. Ben üç gün okula gidememişim..... Kalın sağlıcakla.

Muammer KARS 22.11.2020

OKUL YOLU MACERALARI

Bizim köy en yakın ilçeye otuz beş kırk kilometre uzaklıkta yani şehirden hayli uzak bir köy idi. Yirminci yüzyılın son çeyreğinde bulunduğumuz bir zamanda köyümüzde okul yoktu. Ya komşu köylerdeki akrabalarımızın yanında okuyor idik yada ilçede yatılı okulda okuma imkanına sahip oluyorduk. Babamlar Pasinler İlçesinin Esendere köyünde arazi satın almışlardı. Bu okula gideceğimiz anlamı taşıyordu. Esendere köyümüzden yirmi kilometre uzaklıkta, ilçeye de on veya on beş kilometre yakınlıkta bir yerde idi. O zamanı düşünüyordum da araba bulmak lüks, traktör bulmak ise bir hayli konforlu idi. Biz o köyde bulunan ilkokula amcamın çocukları ile birlikte yürüyerek gitmiştik. Ve beraberimizde on on beş tane kadarda hayvan vardı. Yani toplamda yolculuğa katılacak beş kişi ve on beş hayvan vardı. Ben, Yaşar abim, amcamın oğlu Vahdettin abim ve onun kardeşleri benim ile aynı yaşta olan amcamın ikizleri Veysel ve Köksal vardı.

Sabah erkenden yola koyulduk. Sevinç ve neşe içinde zıplayarak başladığımız okul yolculuğumuz, zaman geçtikçe zorlaşma yorucu bir hal almaya başlamıştı. Neşeyle başladığımız o yollar canımızı sıkmaya bizi bir hayli yormaya başlamıştı. O eğreti bozuk yollar gözümüzün önünde uzadıkça uzuyordu. Yani yirmi kilometrelik yol bize bir asır gibi gelmişti. Biz köye vardığımız zaman vakit çok geç olmuş ve her tarafı karanlık kaplamıştı. Etrafta köpeklerin havlama sesinden, servi kavaklarının ve söğütlerin dalları arasına yuva yapmış kargaların sesinden başka ses yoktu. Nihayet yorgun argında olsa kendimizi eve atmıştık. O gece yorgunluktan tabiri caizse deliksiz bir uyku çekmiştik. Hepimiz geç bir saatte uyanmıştık. Güneş epey zamandan beri güzel yüzünü göstermeye başlamış, gülücüklerini saçıyordu. Dışarıya çıktım, her taraf yemyeşil ağaçlarla kaplı, sebze bostanları, mısır tarlaları, patates tarlaları ve pancar tarlalarının bulunduğu burası yemyeşil bir ova idi. Akşamın sessizliğine inat, cıvı cıvı insan seli işe güce akın ediyordu....

02.12.2020 Muammer KARS

İLKOKULDA İLK GÜN

Okulların açılmasına çok az bir zaman kalmıştı. Siyah önlük beyaz yakalılık, kara lastik ayakkabılar, beyaz mendil, kurşun kalem, silgi, kalem açacağı ve bir siyah muşamba çanta savulun bre çocuklar asrın öğrencisi okula geliyor. Benim ilk okul maceramda tamda böyle başlamıştı. Adım biraz uzun birazda telafisi zor olduğu için herkes tarafından telaffuz edilen farklı farklı isimlerim yani lakaplarım vardı. Mino, Merrem, Minoş, Mamoş ve unuttuğum nice nice isimler vardı. Ama benim için en çok kullanılan Mamoş ismi favorim idi. Bende en çok o isimde karar kılmıştım. Evden kimliğimi alıp dışarıya çıktım. Amcamın çocukları da dışarıya çıkmış beni bekliyorlardı. Biz okula doğru hareket etmeye başlayacakken amcamın büyük oğlu olan Vahdettin abim kısaca Vetü abim bana öğretmen ismini sorarsa ne cevap vereceksin diye sordu. Bende ne saçmalıyorsun anlamında Mamoş diye cevap verdim. Hayır dedi senin adın Mamoş değil senin adın Muammer öğretmen sorarsa adını benim adım Muammer diyeceksin dedi. İnanması güç ama bende Dede korkut Masallarında yaşayan Boğaçhan gibi adımı ilkokula başladığım o ilk gün öğreniyordum. Belki size de çok saçma gelecek ama bizim doğuda hele de kırsal kesimde yaşayan ailelerin çoğusun da böyle durumlar vardı. Kiminin adı Hasso bir başkasının hüsso bir diğerinin Memo ve daha neler neler benim adımda böyle bir maceranın eseri idi. Benimle Boğaçhan adımızı sonradan öğreniyorduk ama benimle onun arasında bir fark vardı. Boğaçhan adını yiğitlik ve kahramanlıkla kazanmıştı. Ben ise şaşkınlıklar arasında Vetü abime aval aval bakarak öğreniyordum.

O gün okula ceylan yavrularının suya indiklerinde suda kendi resimlerini gördükleri zaman ürkek ürkek bakması gibi bizde öyle korku ve heyecanla karışık bir şekilde okula gitmiştik. İşte hayatıma bir yön veren, bana öğrenme konusunda kendi adımı öğretmekle başlayan okul hayatı böyle bir güzel anı ile başlamış oluyordu. Okul hayatı benim için her zaman bir özlem, bir hasret, bir yürek yangını, bir sıla hasreti, taşıyan anılar topluluğu olmuştu. Bir ilkokul çocuğunun anne sıcağından ve baba şefkatinden uzakta kardeş sevgisinden mahrum olarak, on beş yirmi yılı böyle umutla ve hasretle geçmişti.

İnsanın ümüğünü sıkın, insanı sıkboğaz eden okul hayatı yavaş yavaş hafiflemeye başlıyordu, okul hayatına alışıyordum. Hatta okul eğlenceli bir hal almaya başlamış oluyordu. Farklı kültürlerden arkadaşlarım, farklı yemeklerden lezzetler tadıyor, farklı oyunlar hata anlamlarını hiç duymadığım kelimeler öğreniyordum. Bazen telaffuzların da zorlandığım kelimeler oluyor söylemeye çalıştığım zamanlarda çok komik olduğu için bana gülüyorlardı.

Okulun ilk gününden itibaren öğretmenimizi çok sevmeye başlamıştım. O da bizi çok seviyor elinden gelenin en iyisini yapmaya çalışıyor, olağanüstü çabalar harcıyordu. Yeni harfler yeni rakamlar, yeni yeni bilgilerle okul heyecanlar yumağı içinde sürüp gidiyordu. Güz dönemi tamamlanmadan yani on beş tatil gelmeden önce ben okuma ve yazmayı öğrenmiş ve nerede bir yazı görsem onu okumaya başlamıştım. Öğretmenim okumaya ilk önce başladığım için bana bir hikaye kitabı hediye etmişti. Kitabın adı "Cankurtaran Tazı" idi ben herkese o kitabı okuyordum. Diğer bir ifade ile sonraları herkeslerden aferin alayım diye okumaya başlamıştım. Böyle herkeslere okuya okuya içimde biraz gurur ve kibir oluşmaya başlamıştı. Anne ve babaların en büyük yanlışlarından biri çocuklarına fazla güven vermeleri, yani hayatın gerçekleri ile yüzleştirmiş olmamaları olmuştur. Ben zekiyim, ben en iyisini bilirim ben dersi derste dinlerim teraneleri bence tamamen fasa fisodur. Çünkü ben bu tecrübeleri birebir yaşayarak öğrenmiş oluyor. kısacası yaşayarak öğreniyordum. Anne babaların bu koruma içgüdüleri evlatları için bir iyilik değil bir handicap oluyor ve çocukların ileriye dönük uzun yaşamlarında bir çelişki yumağı oluşturuyor. Kalın sağlıcakla.....

04.12.2020 Muammer KARS

BİZ YOKLUĞUN MUTLU ÇOCUKLARIYDIK

Okul yıllarım hep bir keşmekeş, sıkıntı ve yokluk içinde geçip gidiyordu. Orta okulda dayımlarda okuyordum. İkinci sınıfa geçtikten sonra onlar Ankara'ya taşındılar. Benim yine yer sorunum ortaya çıkmıştı. Ben nerede kalacaktım. Bir gün soğuktan hasta olduğum bir zaman, halamın kızı ile karşılaştım. Benim hasta olduğumu görünce dayanamadı ve beni evlerine davet etti. Dört tane çocukları, iki de kendileri altı kişilik bir aile idiler. Benim acınacak halimi görünce beni de evlerine aldılar. Allah razı olsun onlardan o yıl yatacak sıcak bir yer ve karnımı doyuracak sıcak aş bulmuştum. O yıl okul işleri de öylece devam etti gitti. Büyük çocuklarının adı İbrahim idi. İbrahim benimle aynı yaşta ve orta okul ikinci sınıfta okuyordu. Çok iyi anlaşır ve her işi beraber yapardık. Anılarımda saklı kalan en mutlu yıllarımdan birisi de o yıl olmuştu. Babam o yıllarda iflas ettiği için fazla bir paramız olmadığından ve okul kitaplarının da çok fazla pahalılığı benim bütçemi fazlası ile zorluyordu.

Hiç unutmam bin dokuz yüz seksen yedi seksen seki sezonunda okul kitaplarımı benden bir yıl önce okuyan abilerimizden satın almıştım. Matematik kitabını kimseden satın alamamıştım. Mecburen kırtasiyeden satın almak zorunda kaldım. O zamanlar kitaplar çok fazla para tuttuğu içinde ha demeye kitap alamıyordum. Hayatımda hiç unutmadığım matematik kitabı alma serüveni şöyle başlamıştı. Matematik kitabını kırtasiyeye sordum, kırtasiyecisi kitabın fiyatının altı yüz yirmi beş lira olduğunu söyledi. Söyledi söylemesine ama benim cebimde eskilerin deyimi ile elli kağıt vardı. Geriye kalan beş yüz yetmiş beş lira boynumu uyuz tutmuş insanlar gibi tatlı tatlı kaşındırıyordu. Matematik kitabının yüz lirasını da bir akrabamızdan temin etmiştim. Kalan dört yüz yetmiş beş lirayı tamamen tesadüf rastladığım, babamın yakın bir arkadaşı olan Ahmet amcadan utana sıkıla istemiştim. Allah'tan babam yakın bir zaman sonra ilçeye gelmişti ve babamdan kitabın parasını almış Ahmet amcaya iade etmiştim. Aradan yıllar geçti, devran değişti. Şimdi ki çocuklar tebeşiri bile tanımıyorlar. Akıllı tahtalar, tabletler, bilgisayarlar, çeşitli renkte boya kalemleri, ince uçlu kalemler ve sırt çantaları ve sayamadığım bir sürü şeyler.....Bizim sınıfta yalnızca bir çocukta uçlu kalem vardı. O kalemde yazmak için herkes can atıyordu. O zamanlar top oynayacağımız lastik toplarımız vardı, onlarda etraftaki bahçelerin çitlerinde ki tellere takılıp patlıyordu. Tek futbol topu vardı oda okulun topu idi. Biz arkadaşlarla okulun hademesi (Müstahdemi) Zekai amcaı tanıdığımız için O temizlik yapana kadar okulun topunu alıp bahçede top oynuyorduk. Bazı zamanlarda futbol topunun hatırına temizliğe bile yardımcı oluyorduk. Buz ayazında saatlerce top oynadığımız zamanlar oluyor, hatta eve geldiğimizde birde üstüne fırça yiyorduk.

Okula yarım saat gidiş yarım saatte geliş mesafesi ile toplamda bir saatlik zamanımızı alıyordu. Yakın köylerden okula gelen arkadaşlarımız vardı. Zemheri ayında okula geldikleri zamanlarda takkeleri, buyun atkıları, hatta kaşları bile buz tutuyordu. Şimdi bakıyorum da etrafımızda insanların çocuklarına, evleri ile okulları arası birkaç yüz metre olduğu halde servis ile okula gidip geliyorlar. Kitaplar okul açıldığı gün okuldaki masalarının üzerinde hazır. Kışlık montlar, kışlık ayakkabılar, sıcacık kaloriferli okul, bizim gibi kömür sobasına talim etmiyorlar. Şimdi her şey beleş ne kütüphaneye gidip kitap aramak var nede saatlerce ödev yapmak var. Ödevler Google amcadan ne sorarsan sor cevap hazır, kütüphanede kitap karıştırmak artık mazi oldu. Ama bir şey söyleyeyim mi, bizim zamanımızda belki bunlar yoktu, var ise de çok az öğrencide vardı. Ne o eski kışlar kaldı nede o eski karlar. Karların içine damlardan atlıyor belimize kadar karlara batıyorduk. Fakat o yokluklara rağmen o sıkıntılı günlere rağmen biz çok mutluyduk. Teknoloji gelişti çocukların her şeyleri oldu ama mutlulukları ellerinden alınmış oldu. Biz şeker pancarından, iplik makarasından araba yapıyor oynuyorduk ama mutluyduk. Kalın sağlıcakla.....

NEŞE İLE BAŞLAYIP HÜSRAN İLE BİTEN YAZ TATİLİ

Yaz gelmiş, her tarafı çimen çiçek kaplamıştı. Çayırlar otlanmış biçilecek olgunluğa ulaşmıştı. Meralarda otlatılan kuzular, oğlaklar buzağılar gür otların içinde otlamış büyümüşler gelişmişlerdi. Biz çocuklar içinde derelerde yüzecek günler gelmişti. Mutlu günler yavaş yavaş yerini tasaya bırakmaya başlamıştı. Bazı yörelerde bulak, kaynak suyu denilen su kaynaklarına bizim yörede su gözesi deniliyordu. Biz çocukların yapacağı iş tamda bu idi soğuk gözelerden ırgatlara su taşımak. Temmuz, Ağustos ayları Doğu Anadolu yöresinde kurak ve sıcak geçiyordu. Güneş tepe noktasından beyinlere daha da yakındı, sanki bu aylarda.

İşimiz dedelerimizin deyimi ile sakalıktı. Savulun bre yeşil çayırlar küçük sakalar geliyor. İşimiz ilk önce su kaynağının yerini bulmak, sonra çer çöp, sel sularının taşıdığı toprakları temizleyip ve durulmasını beklemek. Daha sonra da doldurduğumuz su kovalarını doldurduktan sonra koşa koşa ırgatlara su yetiştirmektir. Bize giderken yavaş yavaş gidin ama gelirken koşa koşa gelin diye her defasında sıkı sıkı tembih ediyorlardı. Çünkü sıcak yaz aylarında tırpanla çayır biçmek fazlası ile zor bir işti. Seksenli yıllar teknolojinin fazla gelişmediği yıllar olduğu için tarla tapan işleri insan gücü ile oluyordu. Alet makineler az sayıda var idi ama çok pahalı olduğu içinde herkes alamıyordu. O zamanlar Rusların yapmış oldukları ve öküzlerle kullanılan öküz tırmıkları vardı. Mahmut Amcamda bu tırmıklardan bir tane satın almıştı. Yıllar sonra ne kadar çok para saydım diye satın alma macerasını anlatır dururdu.

Dedim ya işimiz gözeden su taşımaktı. Irgatlar her beş on dakikada bir haydi koşun suya diye feveran ediyorlardı. Akşama kadar ha babam koştur aşağı, koştur yukarı diyerekten inanın canımız çıkıyordu. Irgatlara göre bizim işimiz boş beleş yatmış ama koş tırpan dövme tezgahını yani örsünü çekicini getir. Hadi koş evden öğlen için ekmek yemek getir. Aşağı koş yukarı koş derken yorgun argın akşam ediyorduk. Hatta çoğu zamanlarda akşam yemek yemeden hemen uyuyorduk.

Yine bir gün su getirdim çeşmeden ırgatlara sırası ile su veriyordum. Mahmut Amcamın oğlu Metin ağabeyde tırpan biçmeye yeni başlamış. Yani anlayacağınız acemi çaylak. Elindeki aletin kesici alet olduğunu unutmuş olmalı ki, ben su verdim yanından ayrılmadan tırpanı sallayıverdi. Ayağımda hafiften sızı oluştu. Birde baktım ayağım kesilmiş hem de ne kesilmiş altı yedi santim boyunda bir kesik. Baldırımın yumuşak etinin tamamını kesmiş kemiğe dayanmıştı. Irgatlar bir telaş ininde ayağımı sardılar ve beni sırtlarına alıp köye getirdiler. Eve geldim herkeste bir telaş kimi bana bal şerbeti yapıp getiriyor kimisi merheme koşuyor, o gün telaşe akşama kadar sürmüştü. O zamanlar hastanemi yoktu hastaneye gitmek mi icat olmamıştı bilmem ama ayağım iki ay gibi bir sürede iyileşmişti. Keşke şimdiki zamanın çocukları olsaydım diye düşünmemek elde değil, Ambülanslar, Ambülans Helikopterler, tabletler, telefonlar, oyunlar diziler diye zaman çarçabuk geçirdi. O yaz benim için işkencelerle geçen bir yaz olmuştu. Neşe içinde başlamıştım ama sonu hüsrana olmuştu..... sağlıcakla kalın, hoşça kalın.

10.12.2020 Muammer KARS

ANILARIMIZ HAZİNELERİMİZDİR

Yaz tatillerinde işlerimiz çok artıyordu ya pancar tarlalarında çapa vuruyorduk ya da patateslerin arasında gelişi güzel biten kızıl otları yoluyorduk. İşimizin en zevkli taraflarından biriside merada hayvan yaymak oluyordu. Babam pazardan manda yavruları almıştı. Köylü amcaların deyimi ile sekiz tane çamız almıştı. Bizim yani arkadaşlarımızla birlikte en çok zevkle yaptığımız iş manda yavrularını otlatmak oluyordu. Çünkü gölde yüzmeyi çok seven mandaların sırtına biniyorduk bizde onlarla birlikte gölde yüzüyorduk Yüzme işi bitiyor, oyun ve eğlence fasılası başlıyordu. Epey bir zamanda oyunlar oynadıktan sonra sıra aç karınlarımızı doyurmaya geliyordu. Her bir arkadaş bir işin ucundan tutuyor, kimisi su getiriyor kimisi çay demlemek ve ateş yakmak için odun topluyordu. Eğer yakınlarda patates bostanları var ise oradan patates getirip közleme veya haşlama yapıyorduk. Aziğimiz bazı günler de köy yumurtası, tereyağı göğermiş peynir salata veya domates oluyordu.

Karınlarımızı doyurduktan sonra yine oyun oynama faslı başlıyordu. O günkü zevkimize göre bazı günler çelik çomak oynuyorduk Bazı günler adına goçik dediğimiz yuvarlak bir odun parçasından dört beş santim boyunda bir parçasını kesiyorduk. Oyunda oynayacak çocuk sayılar fark etmiyor, alt limit üç kişi üst limit ise çocuk sayısına göre beş on on beş kadar çocuk olabiliyordu. Oyun kuralları çok fasla değildi. Toprakta bir çukur kazıyorduk. Kesmiş olduğumuz gociği kuyudan iki metre kadar uzağa koyuyorduk. Sonra kim ilk önce başlayacak diye bildiğimiz tekerlemelerden birisini veya ayak sayıyorduk. Üç beş metre uzaktan sırası ile karşılıklı olarak bir o çocuk birde öteki çocuk sayıyordu, kimin kimlerin ayağı en üste kalırsa o birinci oluyordu. Birinci olan öteki ile ayak saymaca yapıyor ve birinci olan başkası ile derken seçim tamamlanıyor ve oyun başlıyordu. Kuyudan iki metre uzağa herkes sopasını atıyordu. Gociğe vurmayan ebe oluyordu Diğer çocuklar elindeki sopayla gociğe vuruyor kuyudan uzaklaştırıyordu. Gociği kuyuya sokunca başarmış oluyordu.

Saatlerce koş aşağı koş yukarı derken her kes kan ter içinde kalıyordu. Elin ver derede yüzmeye, bizim çayırlar düzlükte oldukları için art arta gelen mendereslerden oluşuyordu. Buda yüzecek gölcük sayısı çok fazla oluyordu. Derde de biz çocuklar arasında yüzme yarışları oluyordu ama içlerinde en beceriksiz olanlarından birisi ben idim. Her yarışta sondan birinci olan ben idim. Boş verin birinci olmayı ben hiçbir zaman doğru dürüst yüzmeyi öğrenemedim. Derin sular ve denizler bundan dolayı benim için her zaman korkulu rüya olmuştur. İşte günler üç aylık yaz tatilinde böyle gırgır şamata içinde geçip gidiyordu..... Sağlıcakla kalın, hoşça kalın
11.12.2020 Muammer KARS

TOPAL İNEĞİN SUÇU

Yaz ayları neşe içinde oyunlar oynayarak, doludizgin geçip gidiyordu. Bazı günlerde çobanların işi çıkıp şehre gittikleri zamanlarda, çobanlık yapıyorduk, arta kalan zamanlarda veya diğer zamanlarda oyun oynayarak geçiriyorduk. O gün güneşin dünyaya daha çok yaklaştığı günlerden, sıcak bir yaz günü idi. Çobanımız canımız dayımız, Zihni dayı o gün şehre gitmiş ve hayvanları otlatmakta bizlere kalmıştı. Hava sıcak olduğu için, hayvanlar sıcaktan veya sineklerin ısırmasından dolayı sağa sola kaçıp duruyorlardı. Bizde bir aşağı bir yukarı derken kuşluk vaktine kadar bir hayli yorulmuştuk. Tam dinlenmeye başlamıştık ki Hacı Yahya amcanın kızı bir tane topal inek getirdi ve bizim hayvanların içerisine karıştırdı. İneği otlatmak istemiyoruz dedik. İneği otlatmak istemiyor olmamızın nedeni topal olunca yavaş yürür akşama eve geç gideriz düşüncesi idi. Babamlar ve ırgatlar biraz ileride çayır biçiyorlardı. Kız babama ineğin ayağı topal, babam sizin hayvanlar ile yayılsın diye gönderdi ama bizden bahisle bunlar bırakmıyorlar dedi. Babam ineği hayvanların arsına katın diye bize bağırdı. Biz bırakmak istemiyorduk. Aslında ben babama karşı gelmekten korktuğum için sesimi çıkartmıyordum ama amcaoğlu hem benden büyük hem de söz hakkı onun olduğu için yok diyordu. Kız bırakmıyoruz diye bağıyor. Babam hayvanların arasına katın bırakın kızcağız gitsin diye bağıyor. Amcaoğlu yok diye inat ediyor.

Bu senaryo epey sürdükten sonra zaten sıcaktan bunalmış olan babamın, çayırların biçmesinin zor olduğunu da hesaba katarsak tansiyonu yükselmeye başlamış olacak ki bize doğru koşarak gelmeye başladı. Ben korktum ve son sürat köye doğru kaçmaya başladım. Ben koştum, babam koştı, sonunda babam bana ulaştı. O sinirle beni biraz patakladı. Döndük geriye geldik. O gün benim hiçbir suçum olmamasına rağmen anılarımda saklı kalacak bir dayak yemiş oldum. Amcaoğlu benden büyük olmasına rağmen hiç kimse ona bir şey demiyordu. Amcamın tek oğlu olduğu için herkes el üstünde tutuyorlardı ve çok seviyorlardı. Yani anlayacağınıza göre ailenin tek oğlu olmak ceza değil bazen ödül olmuş oluyor. Şans kapıyı çalmıyordu maalesef o gün şanssızlık beni bulmuş dayağı yemiştim. Hayatımda kendi şanssızlığıma üzüldüğüm anılarımdan birisi olarak tarihin tozlu yaprakları arasında saklı kalacak bir anım olmuş oldu.

O gün sıcaklığın etkisi ile mi? yoksa yediğim dayağın etkisi ile mi? bilinmez ama akşam oluncaya kadar başım ağırmiş durmuştu. Köye gidemedim ama başımın ağrısı fazla olduğu için hayvanları otlatma işi amcaoğlunun üzerine kalmıştı. Akşamleyin anneme, babamın beni dövdüğünü söyledim. Annemin annelik içgüdülerinin de desteğini alarak, ertesi günü hayvan otlatmak işinden paçayı kurtarmış oldum. O gün ve o günü takip eden birkaç gün benim için bayram olmuştu. Sabah erkenden kalkmak yok. Öğlene kadar çelik çomak, saklambaç veya diğer oyunlardan oynamak vardı. Öğlen olduğu zaman elin ver derede yüzmeye derken ne güzel günleri harcamışız boşu boşuna. Şimdi dillerden dökülen şu dizelerin olmasını ne çok isterdim. Kalın sağlıcakla.....

Bak saçıma aklar düştü.

Mümkün olsa dönsem geri.

Alnım ve yüzüm kırıştı.

Mümkün olsa dönsem geri.

Çayda derede yüzerdim.

Çıplak ayakla gezerdim.

Büyümeği çok özlerdim.

Mümkün olsa dönsem geri.

27.12.2020 Muammer KARS

KÜÇÜK RESSAMLARI ÖDÜLÜ

Bizim köyde hemen hemen her evin gelecek misafirler için hazırlanmış olan bir misafir odası vardı. Bizim misafir odası köydeki misafir odalarından en büyüklerinden biri idi. Misafir odasında on iki kişilik yemek masası, on iki sandalyesi vardı. Biz yani amcamın ikiz çocukları ve ben ara sıra o odada çocuksu oyunlar oynuyorduk. Yine bir gün oyun oynarken aklımıza resim yapmak, ressam olma aşkı ağır basmaya başladı. Tabi ne resim defterimiz nede tuvalimiz vardı. Bizde üç kafadar sandalyeler üzerine sanatımızı icra etmeye başladık. En iyi sandalye resmi benim olur. Ben en iyisini yaparım, sen yaparsın, derken bütün sandalyelere harikulade sanat eserlerimizi yapmıştık. Ben resim yapma yeteneği olmayan resim yapma becerisi olmayan birisi idim ama o gün sanat aşkım çok fazla depreşmişti. Sonra resimlerimizi değerlendirecek bir jüriye ihtiyacımız oldu. Fakat iş güç zamanı olduğu için herkes bir işte güçte olduğu için bir jüri bulamamıştık. Yaz mevsimi olduğu için her keslerin işleri olduğu için bir hayli zaman evimize misafir gelmemiştir.

Oyunlarımız yine aynı hızda kapıda bacada oyunlarda, derelerde yüzmelerde, balık tutmalarda ve top oynamalarla devam edip son sürat çıkıp gidiyordu. Bizim resimlerimiz ressamlığımız unutulup gitmişti. Bir gün bize bir misafir gelmiş ve içeriye buyur edilmiş. Çay çorba yemek ikram edilmiş hatırlar sual edilmiş. En sonunda tabi ki misafir yolcu edilmiş ve iş bizim meşhur resimlerimizin ustalarını aramaya kalmış. İlk akla gelen mahşerin üç yaramazı amcamın ikiz çocukları Veysel, Köksal ve ben..... Biz dışarıda top oynarken abim pencereyi açıp bizi içeriye çağırdı. Biz ressamlığı unuttuğumuz için koşu koşu içeriye girdik. Amcam gülerek bizi karşıladı. Aslında amcam çok sinirli birisi idi. Ama o gün çok neşeli gözüküyordu. Aklında bir tiyatro tertiplendiğini bir senaryo yazdığını ve sahnelemeye başladığını bilemezdik veya aklımızın ucundan bile geçmezdi. Ne güzel resimler yapmışsınız. En güzel resmi kim yapmışsa ödül var diyordu. Hepimiz bir ağızdan ben ben diye bağırmaya başladık. Tiyatro tamamlanmış sıra ödüllere gelmişti. Ödülümüz altın portakal Festivallerinde verilen Altın Portakal değil, en yağlı tarafından patak olmuştu. "Aç tavuk kendini darı ambarında zannedermiş" atasözü gerçek olmuştu. Biz en güzel resim yarışmasında ödül olarak çikolata beklerken bizim nasibimize beşkardeş düşmüştü. Sağlıcakla kalın hoşçakalın.....

01.01.2021 Muammer KARS

BİR GÜNDE İKİ İFTAR

Bin dokuz yüz seksen üç yazı çok sıcak geçmişti. Çok uzun bir yıl olmuştu. Her yıl Ekim ayında muhakkak kar yağar etraf bembeyaz olurdu. O yıl köyde Kasım ayına kadar kar yağmamış ve dağlarda, bayırlarda yabancı meyveler ziyadesi ile çok fazla olmuştu. Dağ armudu, elması, eriği yani bütün yabancı meyvelerde bir bolluk vardı. Kuşburnu ağaçları bolca yemiş vermişti. Tabiri caiz dallar kırılacak gibi oluyordu. Yaşlı nineler ve dedeler kuşburnu fazla yemiş verirse eğer o kış uzun geçer diye aralarında konuşuyorlardı. Her yıl Yirmi Dokuz Ekim Cumhuriyet Bayramında kar yağar etraf bembeyaz olurdu. Bu defa hava sıcak geçmiş kar yağmamıştı. Fakat otuz ekim bin dokuz yüz seksen üç tarihi nice sevdiğimizizi bizden kopardı aldı götürdü. Şairin dediği gibi” O güzel insanlar o güzel atlara bindiler ve uzak diyarlara göçtüler” Köyümüzde Ömer Amca, Şaban Emminin oğlu Ümit, köydeki çobanın çocukları öldü ve birçok hayvan telef olup göçük altında kaldı. Hatta çevre köylerde ölen insan sayısı çok çok fazla idi öyle köyler vardı ki köy halkının yarısından fazlası göçük altında kalmıştı. Evlerimiz taş duvar, üzeri odun ile tahta ile örtülmüş ve üzerine çok fazla toprak atılmış olduğu için ölen can sayısı çok olmuştu.

Evlerimiz göçüp harabe olduğu için bin dokuz yüz seksen dört yazında tüm köy halkı yaşamını tahtadan barakalarda

Çadırlarda sürdürüyordu. O yıl ramazan yaz aylarına denk düşmüş ve bende yedi sekiz yaşlarında bir çocuktum. Çocukluğun verdiği heves ile bir gün oruç tutmuştum. Amcamın oğlu ile merada hayvanları otlatıyorduk. Hava çok sıcak olmuş ve hayvanlar da sağa sola kaçmış ve ben çok susamışım yani dilim damağım kurumuştum. Bundan dolayı

Amcaoğlu beni köye gönderdi. Her neyse zar zor da olsa kendimi köye serin barakanın içine atmıştım. Annem şurada uyu ben seni iftara çağırırım, deyip çıkıp gitti. Ben ne kadar uyuduğumu hatırlamıyorum ama uyandığım zaman etraf karanlıktı. Ben beni niye iftara kaldırmadılar diye ev halkına kızıyordum. Diğer taraftan ise yiyecek ekmek ve içecek su arıyordum. Amcam şehre gitmiş ve oradan ramazan pidesi getirmişti. Bir de baktım yanı başımda pide ve su var. Her neyse karnımı bir güzel doyurdum ve tekrar uyudum. Ne kadar uyumuşum bilmiyorum ablam kapıyı açıp içeri girince ben uyandım. Hadi kalk ezan okunacak iftar oldu dedi. Meğer barakanın karanlık olmasının nedeni annemin perdeleri kapaması imiş. Annem perdeleri kapamış ki güneş içeriye girmesin serin olsun ve ben rahat uyuyayım. Ben o gün bilmeden orucumu afiyetle yemiş oldum.

Tahta barakadan başka bir tanede kızılâyın vermiş olduğu beyaz çadırımız vardı. O çadırda misafirler ve büyükler oturuyor ve yemek yiyorlardı. Her gün ben oruç tutmadığım için hadi koş su getir. Hadi koş yemek getir. Hadi koş tuzu, biberi getir diye bir türlü rahat bırakmıyorlardı. Ve ben o gün paşalar gibi yemek sofrasının üst tarafında oturdum ve hiç yerimden kalkmadım. O akşam iftar sofrasında komşu köyden bir amca ve çobanın çocukları vardı. Çobanın çocukları benden yaşları büyük olduğu halde oruç tutmuyorlardı. Ama bizim köyde ramazanda oruç tutsun veya tutmasın herkesi iftar sofrasına davet eder ve ikramda bulunurlardı. İşte çobanın çocukları da bundan dolayı çağırılmıştı. Hatta komşu köyden misafir gelen amca çocuklarla şöyle şakalaşmıştı.

- Amca oruç tutuyor musun?

- Çocuk hayvanların önünde zor oluyor.

- Amca he ya hem hayvanları otlatıyorsun hem de sırtında taş taşıyorsun. Demiş herkes kahkahayla gülmüştü.

Büyüklerimiz; ceviz ağaçları her ilkbaharda çevresinin resmini çeker derlerdi. Mazide yaşananlar çocukluğumuzda kalan anılarda ceviz ağaçlarının marifetleri gibi içimizde yani yüreğimizde saklı kalmış ve gün yüzüne çıkmak isteyen tarihi eserler gibi kurtarıcısını beklemekte. 1984 yazı fasla sıcak ve uzun geçti mi bilmem ama hayatımızın en karmaşık, keşmekeşle dolu, en hareketle yıllarından biri olmuştu. Devlet depremzedelere yeni evler, yollar ve çeşmeler yapmış ve biz o kışı sıcak evlerimizde geçirmiştik.

Sağlıkla kalın hoşça kalın.....23.02.2021 Muammer KARS

AMERİKA VE DEMOKRASİSİ

Liseyi Bursa'nın Gürsu ilçesinde okudum. Sınıfımızın sayısı yirmi beş öğrenciden oluşuyordu ve sıralarda iki öğrenci oturuyordu. Okulumuzun ismi Gürsu Yıldız tekstil lisesi idi. Oysa geldiğim okulda sınıf mevcudumuz seksen dört kişi idi ve her sırada dört öğrenci oturuyordu. Onun için nakille geldiğim Pasinler lisesi'nde okurken lise 1. sınıfta matematik ve kimya derslerinden sınıfta kalmıştım ve sınıf tekrarı yapmıştım. Bursa'daki ilk yarıyıl tatilinde teşekkür belgesi almıştım çok başarılı öğrenci olduğum söylenemez hayatımda aldığım tek belge teşekkür belgesi idi. 1990 yılı ABD'nin Irak'ı parçalama gayretlerinin ilk yılı idi Irak'ı bombalamak ve işgal etmek için nükleer silahı var diye bahaneler uyduruyordu. En nihayetinde doksan bir yılının Ocak ayında Irak'a birinci Körfez savaşı yapmış oldu. Gerçi biraz yıktı döktü ama pek başarılı olamadı. Şimdi insan sorabilir bu ne perhiz bu ne lahana turşusu lise anılarını anlatırken bu Amerika nereden çıktı. Aslında çok haklısınız bu anlattıklarımın ABD'nin Irak parçalama gayretleri politikası ile ne alakası var diye insan düşünebilir. Okulumuz Türkiye'nin hemen hemen her bölgesinden öğrencinin gelmiş olduğu bir öğrenci popülasyonu vardı. Doğu Anadolu ve iç Anadolu'dan gelen öğrenciler Amerika'nın haksız ve barbar olduğunu savunuyordu. Fakat batılı öğrenciler yani Bursa ve çevresinden gelen öğrenciler ise Amerika'nın haklı olduğunu demokrasi getirebileceğini kahraman bir kurtarıcı olduğunu söylüyorlardı. Irak'a ve Saddam Hüseyin'e ise barbar vahşi çöl bedevisi gibi bir sürü yakıştırmalar yapıyorlardı. Biraz önce anlatmaya çalıştığım şey de tam da burada başlıyordu aslında sınıfımızdaki yirmi beş öğrenciden on beşi Amerika'nın Kahraman olduğunu düşünüyordu beş öğrenci pek kararsız davranıyordu geriye kalan beş öğrenci ise Irak halkının haklı olduğunu ve ülkesini savunmasının gerektiğini söylüyordu.

O son beş öğrencinin içerisinde ben de vardım. Ben de Amerika'nın haksız olduğunu ve bırakın haklı olduğunu ABD'nin asıl barbar kan emici vampir olduğunu asıl amacının demokrasi ve barış olmadığını petrol ve Büyük Ortadoğu projesi olduğunu savunuyorduk. Amerika'nın Büyük Ortadoğu kapsamında Ortadoğuya ayar verme politikaları 11 Eylül tarihinde Amerika'da bulunan ikiz kulelere saldırılarla başlamış oldu. 11 Eylül saldırıları Müslüman görünen Müslüman kılığına bürünmüş kafirler tarafından ve Amerika'nın gizli servisleri tarafından yapılmıştı bir çok masum insan o gün ikiz kuleler'in de hayatlarını kaybetmiş oldu. Bu olaylar Ortadoğu'nun çöplük haline getirilmesinin ilk nedeni idi. Bu olaylardan sonra Avrupa ve Amerika'da yaşayan Müslümanlara karşı vahşice saldırıları yapılmaya başlanılmıştır. Ne yazık ki 11 Eylül saldırıları 2001 tarihinde gerçekleşti. fakat Amerika bunu bahane ederek 2003 yılında Irak'ı işgal etti. Amerika'nın Irak'a nasıl bir demokrasi getirdiğini, kadınların kızların ırzına nasıl geçildiğini, masum insanların meşhur Ebu Gureyb hapishanesinde nasıl çırılçıplak soyundurulup ifşa edildiklerini ve işence gördüklerini maalesef hepimiz gördük. Daha sonra aynı demokrasi Afganistan'ın halkının üzerinde denenmeye başlandı. Afganistan'ın Rusya işgalinden sonra bir boşlukta bulunması yani yönetimin zafiyetinin açık bulunması ve ABD'nin Rusya'nın dibinden oluşturmak istediği Askeri Üssün kapılarını açmış oldu. Kendi istihbarat servislerinin hazırlamış ve piyasaya çıkarmış olduğu El-kaide örgütü güçlenmeye başlamış ve çoğunluğunu talebelerin oluşturduğu grubun Taliban olarak ortaya çıkması ile El kaide'nin iştahını dahada kabartmış oldu. Amerika'nın Afganistan'a girer girmez El kaide militanlarını Guantanamo'ya götürmesi ve yirmi yıl sonra Taliban'ın Afganistan'da yönetimi ele geçirmiş olması çok manidar. 11 Eylül Amerika Birleşik devletleri'nin harekete geçmesini sağlamış oldu. Afgan halkı vefali bir halk olduğu için Rusya ile savaşırken ABD tarafından bölgeye gönderilen istihbarat destekli Arap milliyetçileri militanları onların deyimi ile Mücahitler halkla kaynaşmış kemik kadrolar oluşturmuştu. 11 Eylül'den sonra ABD'nin Afganistan projesi başlamış oldu Amerika ikiz kulelere çarpan ilk uçaktan hemen sonra Afganistan'da bulunan El-kaide'ye hedef göstermişti. diğer çapulcu müttefiklerinin de desteğiyle Amerika Birleşik Devletleri Afganistan'a girmiş oldu. Amacı Afgan halkına demokrasi ve barışı getirmektir ama maalesef durum hiç de öyle olmadı. Afgan halkı on yıllardır mağdur ve harap halde bulunuyor yani anlayacağınız Amerikan demokrasisi denen anti demokrasi Afganistan,'a hiçbir zaman gelmemiş oldu.

03.10.2021 Muammer KARS

LEYLEK SEFASI

Kış uykusunu yavaş yavaş üzerinden atmaya başlamıştı. Mart ayı kapıyı çalmış ve Mart ayının 8'i ile 9'unu tüm çocuklar gibi bende ipe çekiyordum. Köyün tüm çocukları akşam bir neşe ve heyecan içerisinde bir şeyler yani gelecek misafiri bekliyorlardı. O gün yine güneşin batmasına yakın bir zaman kalmıştı. Ben misafir odasının avlusunda onları yani leylekleri bekliyordum. Hava soğumaya başlamış, lapa lapa kar yağıyordu. Soğuk iliklerime kadar işlediği halde ben avluda baharın müjdecisi leylekler gelecek ilk önce ben göreceğim diye bekliyordum.

Bahar gelecek ortalık ısınacak, bahçelerde yeşil çimenler çıkacaktı. Hayvanlar otlatılmak üzere meraya yayılacaktı. Kuzular meleyecek, tavuklar ve horozlar ortalıkta dolaşmış olacaktı. Aslında çocuklar olarak bunların hiç birisi bizim umurumuzda bile değildi. Bahar gelecek leylekler gelecek diye neşe içinde bekliyorduk. Akşamın karanlığı iyiden iyiye kendisini göstermeye soğuk kendisini hissettirmeye başlamış, soğuk o gün iliklerime kadar işlemişti. Leyleklerin gelmesini görme yarışı bana pahalya mal olmuştu. O gün ipi göğüslemek en önce gören değilde en önce hastalığa yakalanan olarak ben ödülümü almıştım. Hatta nerede ise mart ayı çıkmış, nisan ayı gelmişti. Ben hala evde yatıyor istirahat ediyordum.

Babam yurt dışında olduğu için beni kimse doktora götürmemiş veya belki de bir sürü keşmekeşin arasında unutulmuşum. Doktora gittik doktor bey bir çanta iğne vermiş, birkaç tane değişik renk ve tatda şurup yani şuruplar ve antibiyotikler vermiş bir çanta ilacım olmuştu. Hasankale'de dayımlar vardı ve bir hafta iğne vurulacağım için babam beni dayımlara bırakıp köye geri dönmüştü. Ben bir hafta iğne vuruldum iğne ve ilaçlarım tamamlandıktan sonra babam beni almaya geldi. Arasına o iğrenç kokulu şurupları içiyormuşum gibi yapıp lavaboya döküyordum. Zatürre hastalığının sonraları başıma çeşitli sorunlar açacağına farkında bile değildim. Tabiki iyileştim ama sonraları bayağı sıkıntılar çektim daha sonraları çeşitli sorunlarla karşı karşıya kaldım. Nefes almakta zorlanıyorum zaman zamanda alerjik reaksiyon gösteriyorum. İşte çocuk aklı dediğimiz olguda burada başlamış oluyordu. Yani anlayacağınız leylekleri görmek bana pahalya mal olmuştu Bir ömür boyu her alerji olduğumda ve her öksürük tuttuğumda aklıma leylekler geliyordu.

08.10.2021 Muammer KARS

YARINLARDA YAŞAM

Ben çok asabi bir insanım bu asabilik nereden kaynaklanıyor bilmiyorum. Ruhumda bir canavar mı var acaba beni kontrol eden veya etmeye çalışan. Şeker hastaları gibiyim ani çıkışlar sergiliyorum. Galiba baba olmayı beceremedim. Galiba ben baba olmayı, fert olmayı, birlikte yaşamayı, birlikte ağlayıp birlikte gülmeyi unutmuş bir birey olarak düşününce buda benim eksik yanım veya zaafım oluyor.

Şiir yazıyorum şair ruhlu bir insan olduğumu düşünüyorum ama Drakula gibi hep vahşi bir yanım var. Bilmiyorum neden acaba Rabbimin emirlerine asi olmadığımı fakat insan ilişkilerinde geçimsiz suratsız yüzü asık bir insan profili sergiliyorum. Ben böyle olmayı geçimsiz olmayı veya da hoşgörüsüz olmayı herhalde hiç istemezdim. Belki de bir dünya imtihanının parçasıyım yüreğime güller ekmek istiyorum fakat bağrıma dikenler batıyor. Hayat sahilini arşınıyorum ama ayağıma çakıllar batıyor. Bu hoşgörü denen mahlukat bir kez olsun yüreğime uğramaz mı bilemem bari tez zamanda yüreğimden teğet geçmiş olsun.

Ben buyum işte kaba saba laf anlatılamaz aciz, garip, garip ruhlu bir insanım. Gül denilince her zaman dikenli hatırlanan aslında zalim hayatın prangalarına, öksellerine tutulmuş bir ruh ve ruhun etrafına pervane olmuş bir nefisin oyuncağıyım.

Dün içerimde bir fırtına vardı bugün ise kasırgalarla boğuşuyorum yarın ise hafif meltemlerle soğuyacak yüreğim. Ben işlerimde başarmayı yaptığım işin hakkını vermeyi düşünen ama bunun yanında her şeyi birbirine karıştıran panikleyen kaba saba bir insan oldum bu ruh hali bu beden, ağır ağır yüreğime çöküyor. Ahirete göçüvermeden bu bedenim, sevdiklerimi, sevebildiklerimi, sevmeye çalıştıklarımı ve yapmak istediklerimi bu beyaz sayfalı karakaplı deftere yazmak istiyorum.

09.10.2021 Muammer KARS

Z KUŞAĞI SENDROMU VE BÜYÜKLER

Eskiden şöyle yapardık, şuyumuz vardı, yediğimiz önümüzde yemediğimiz arkamızda diyemeyeceğim tabii ki... Biz sıkıntılarla büyüdük, bazen en küçük bir hediyeye sevindik bazen bir çift cizlavet lastik ile gece sabaha kadar koynumuzda uyuduk. Ama Z kuşağı dediğimiz, birilerine göre zeki, birilerine görede zavallı kuşak diyebileceğimiz bir kuşak var şimdilerde.

Bana göre hiçbir şeyleri olmayan zavallı ve fakir bir kuşak.

Mesela şeker pancarından araba yapamıyorlar.

Mesela çelik çomak oynamasını bilmiyorlar.

Mesela birdirbir ve körebe nasıl bir oyundur hiç bilmiyorlar

Ata binmesini, derede yüzmesini, karda leğenle, naylon poşetlerle doyasıya kaymasını bile bilmiyorlar.

Komşuluk nedir, komşu çocuğu nedir, piknik nedir piknik yapması nasıl olur. Komşu çocukları ile piknik yapmak nasıl olur onu bile bilmiyorlar bir sürü oyuncakları var ama oyuncak yapıp oynamasını bilmiyorlar. Eminim ki evlerinden ekmek fırına gidip ekmek almasını ve o sıcak ekmeğin, o mis gibi kokusunu içlerine çekmesini bilmiyorlar. Sosyal hayatı sosyal yaşamı insanlık ilişkilerini en önemlisi sevgi ve saygının ne demek olduğunu bilmiyorlar. Bu bilmiyorlar tezini ucuca eklersek eğer hayatımızda bir bilmiyorlar yolu oluşur.

Çağımız teknoloji çağı, bilim çağı işte biz bu bilim çağının fazla ilerlemesiyle beyinlerimizi hayallerimizi, bu teknolojiye maalesef kaptırmışız. Biz çocuklarımıza akıl vermek yerine rol model olmalıydık. Hayt huyt demeden mütevazı bir dille dertlerimizi anlatmalı ve mutlu bir şekilde hayatımıza devam etmeli idik. Çünkü büyükler küçüklerin hayatlarına yön vermek için çözümleyip özümseyecekleri ilk dersleridir.

Annelerimizin annelik içgüdüleri ile koruma psikolojisinden dolayı çocuklarının çoğu zaman yanlış yönlendirilmesine sebep olabiliyorlar. Lütfen çocuklarımızı rahat bırakalım ama başıboş bırakmayalım, Zamanın fırtınalarına gazel yemiş yapraklar gibi savunmasız kalmalarına seyirci olmayalım. Bırakın anne babasına bir bardak su versin. Bırakın çamurda oynasın elleri kirlensin bırakın aç kalsın yiyecek bir şeyler bulmak için çaba harcansın. Bir gün bir arkadaşım ile bir hotelde eğitime katılmıştım. İstisnasız her sabah erkenden kalkıp çocuğunu telefonla arıyor ve çocuğuna talimatlar yağdırıyordu. Bu çocuk ilkokul çocuğu değil aksine lise son sınıfta okuyan bir talebe idi. Telefonu eline alıp talimatlara başlıyordu.

Oğlum çorapların dolabın iç çekmecesinde.

Oğlum pantolonun gardırobun sağ gözünde.

Oğlum kitapların kitaplığın alt gözünde.

Oğlum montun kapının arkasında asıl.

Mutfakta dolapta poğaçaya var eğer soğuk ise pastaneye söyleyeyim getirsin.

Oğlum servise bindin mi?

Oğlum servisten indim mi?

Oğlum derse girdin mi?

Oğlum eve döndün mü aslında içinizden her şeyi abartıyor diye geçirmişsinizdir ama maalesef durum bundan ibaret idi. Belki de ben az bile söylemişimdir.

Evde güvercin besleyen insanlar yeni aldıkları güvercinlerin kanatlarını yollarlar ki kaçıp gitmesin. Bizim çocuklar güvercin değiller değerli dostlar, onlar insan ve idrak ettikleride gayet yerindedir onun için yormayalım kanatlarını bırakalım kendi kanatları ile uçversinler. Ama başıboş bırakıp kedi köpeğe yem etmeyelim. Biz çocuktuk kendi ayaklarımızın üzerinde durabiliyorduk ama o eskide kaldı eski camlar bardak eski çamlarda çardak oldular.

Çocuklarımıza sahip çıkalım varsın doktor olmasınlar, varsın hakim olmasınlar ama varsın adam olsunlar. Adam olanlar bizlere her zaman gurur kaynağı olurlar hiç merak etmeye gerek yok bırakın uçsuz bucaksız ilim yolunda kanat çırpınlar özgürlüğe ve başarıya

27.10.2021 Muammer KARS

DAYAK BALDAN TATLI

Köyümüzde ilkokul yoktu ve ilkokul 1983 yılının yazında yapılmıştı. Ben ilkokulun ilk dört yılını başka bir köyde okuyordum ve okul sezonundan arta kalan yaz tatili zamanlarında köye geliyordum. Bazen kuzu otlatıp çobanlık yapıyordum. Bazen de tarlatapan işlerinde çalışıyordum. Seksen üç yılının yazında yine köye gelmiş, çobanlık işleriyle uğraşmaya başlamıştım. Köye yaz aylarında konargöçer dediğimiz arıcılık yapan amcalar geliyorlardı. Ben hayatımda ilk defa moderin arı kovanları görmüştüm. Bizim dededen kalma karakovan dediğimiz sandık biçiminde kovanlarımız vardı, ben onları görmüştüm ama bu kovanlar daha özenle bezenle yapılmış ve boyanmışlardı. Bu kovanlar şehir evleri gibi bir kart iki kat hatta bal sezonun verimine göre üç katlı olanları bile vardı. Neyse ki o yazın bol yağmurlu ve çiçekli bir sezon geçirmiştik, bu da doğal olarak arıların fazla bal yapması anlamına geliyordu. Zaman ilerlemiş ve arıların yaptığı balların hasat zamanı gelmiş çatmıştı. Arıcı Hacı amca ve Mecit amca balları hasrat etmiş, köyde boş olan bir eve depoya depolamışlardı. Süzölmüş olan ballar tenekelere doldurulmuş satışı sunulacak hale gelmişlerdi. Arıcı amcalar erzak, sebze ve meyve almak için iki günlüğüne şehre gitmişlerdi, depoda kimseler kalmamıştı. Bir gün önce Mahmut amcam ile Yaşar abimi konuşturlarken duymuş istemeden konuştuklarına kulak misafiri olmuşum. Mahmut amcam şu arıcılar şehre gitmeden keşke biraz bal olsa idik, çoluk çocuk yerdi diye söyleniyordu. Yaşar abim de istiyorsan bir çerçeve bal alıp geleyim arıcılar gelince parasını öderiz, diye amcama cevap verdi. Amcamda neyse gelince ister alırsın acelesi yok diye cevapladı. O gün öyece geçmiş akşam olmuştu. Ertesi günü Şaban amcanın oğlu Zafer Tuncay ve ben çobanlığa gitmiştik. Atalarımızın çok güzel atasözleri vardır. İşte onlardan birisi de "Eşeğin aklına karpuz kabuğu getirmek" atasözüdür. Bizim çobanlık da hoş konuşarak, boş konuşarak bal mevzuuna gelip çatmıştı. Ben de amcam ile abimin arasında geçen konuşmalarından bahsedince, gidip bal alıp gelemiyordum fikri ortaya çıkmış oldu. Olur mu? olmaz mı? kızarlar mı? kızmazlar mı? gibi tartışmalar sonucunda bal alıp getirmeye karar vermiştik. Tabii ki bu bal aşırma işini kimseye görünmeden gizlice yapmalıydık. Ben ve Zafer gidecektik Tuncay da hayvanlara göz kulak olacaktı. Saklana saklana sonunda depoya ulaştık. Pencereler kapalı ve naylon çakılı idi. Buda bizim işimizi kolaylaştırmış; naylonu yırtıp içeri girmiştik. Bir çerçeve bal alıp gerisin geri hayvanların yanına dönmüştük. O gün tatlı tatlı bal yemiştik ama acı kusmasının olacağı hiç aklımızın ucundan bile geçmemişti. O gün akşama kadar yiye bildiğimiz kadar bal yemiş, geriye kalanını da saklamış köye dönmüştük. Ertesi günü nevaleemiz hazır olduğu için sevine sevine yaylanın yolunu tutmuştuk. Fakat o gün bir misafirimiz daha vardı Tuncay'ın küçük kardeşi de bizimle birlikte gelmişti ve biz ona o baldan ikram etmiştik. Ama köye döndüğü zaman kimseye söylemesin diye sıkı sıkı da tembihlemiştik. Akşama eve geldik o küçük misafir eve varınca annesinin oğlum aç mısın yemek yer misin soruna hayır anne akşama kadar öyle çok bal yedikki aç değilim, demiş. Annesi şüphelenmiş tabii ki biraz Tuncayı sıkıştırınca arıcı amcaların balından gizlice aldığımızı ve yediğimizi söylemiş yani anlayacağınız yalancının mumu yatsıya kadar değil akşama kadar yanmış foyamız ortaya çıkmıştı. Balın parasını büyüklerimiz arıcı amcalara ödemişlerdi ama biz yediğimiz ballar ve yediğimiz dayaklarla kalmıştık. Yani tatlı tatlı balların acıtan sopsası olmuştu.

12.11.2021

ONBEŞLİLER BİZİM YARINLARIMIZ

Ben kestane nasıl bir şeydir tadı nasıldır diye çok merak ediyordum. Çocukluk yıllarımı kestane yemeden geçirmiştım. Kestane her zaman yüreğimin bir köşesinde bir eziklik olarak kalmıştı. Kestane ile ahbablığım gençliğe ilk adım attığım yıllar, yani lise yılları oldu. Liseyi Bursa ilinde okurken kestane ile tanışmış oldum malum ya Bursa kestanenin anavatanı idi.

Niye anlattım, ben bunları nereden icab etti diye insan düşünebilir hatta o pis boğazına ne olmuştu yemeği verseydin diye de düşünebilirsiniz.

Çanakkale Savaşı yıllarını savaşın en yoğun geçtiği ve can pazarının yaşandığı o yer için yazılan yani "Hey onbeşli onbeşli.

Tokat yolları taşlı.

Onbeşliler gidiyor.

Kızların gözü yaşlı" türküsünün kahramanları olan lise öğrencilerinin bu körpecik kınalı kuzuların yemekte yarım ekmek bir tas üzüm hoşafı akşama eklemek yok menülerini okuyunca kendimden utandım. Tüh benim kalıbıma tüh benim pis boğazlığıma diye ne de çok hayıflanmıştım.

Çanakkale Savaşı sırasında, bir Alman askerinin çektiği bir videoda bir Osmanlı askerinin çalılıklar arasında oturmuş yırtılan çarığının yırtılan yerlerine ot tıkayıp, tekrar giydiğini gördüm. Bunu gören her vicdan sahibi Türk evladı, bu videoyu gördüğünde ağlamıyorsa veya vicdanı sızlamıyorsa insanlığında bir sıkıntı var demektir.

Biz şimdi çocuklarımıza ayakkabı beğendi remiyoruz. İşte topuklu olacak, şu marka olacak, bu marka olacak, bilmem daha başka nesi olacak diye saatlerce dil döküyoruz.

Dedelerimiz Çanakkale Savaşı'nda yedi düvele karşı kahramanca vatanlarını savunmuşlardı. Biz şimdi o gavur topluluğunun; üretmiş olduğu ürünleri almak için adeta kuyruğa girmişiz. Bizim çocuklarımız şimdi imkanım olsa birgün bu ülkede durmam diyor.

Lütfen özümüze dönelim biz Çanakkale Savaşı'nda Kurtuluş Savaşı'nda o gavurlara karşı boyun eğmedik ki şimdi boyun eğelim.

Bu yazıyı okuyan herkes iyi bilsin ki, biz bir çuval patatase yada üç beş dolara ülkemizi satmayız. Varsın soframızda havyar olmasın. Varsın soframızda et, sucuk,salam, sosis olmasın. Biz yırtık çarıkla yedi düvele karşı durduk yine de dururuz. Anne ve babalar sigara tütüreceğine çocuklarına sahip çıksın. Tiktok videolarında çıplak bacaklı kadınlara, yakışıklı delikanlılara bakacağına, evlatlarına sahip çıksın. Anne babalar neidüğü belirsiz şeylere bakıp uğraşacaklarına, çocuklarının yüreğine vatan sevgisini, millet sevgisini, kardeşliği komşu haklarını, akraba haklarının, sevgiyi saygıyı koysunlar lütfen

Biz trenin son vagonundayız ve vakit geçmek üzere, lütfen diyorum. Lütfen gençlerimize sahip çıkalım. Onlar bizim geleceğimiz, yarınlarımız, varımız her şeyimiz canımız ciğerimiz. Lütfen anne babalar lütfen ideoloji, teolojiyi, demogoji bir kenara bırakalım yarınlarımızı aydınlığa ulaştırmak için emek harcayalım. Sevgiyle kalın, hoşçakalın.

22.11.2021 Muammer KARS

YAŞANILIR BİR DÜNYA DÜŞLERKEN

Yorulduğum, diyorum bazen kendi kendime, lügatimde cevap bulamadığım bir dizine soru var. Halinden, ahvalinden, ümitlerinden, umutlarından kısacası yarınlarından haberi olmayan, bu günlerde bir sürü insan kalabalığı görüyorum. Çiftçi tarlasını, tapanını, arpasını, buğdayını beğenmiyor. Öğretmen okulu, öğrenciyi, yazıyı, yazı tahtasını beğenmiyor. Öğrenci: defteri, kalem, silgiyi ödevi kısacası öğrenci olmayı, hayata bir birey olarak katılmayı beğenmiyor. Doktor hastasından, hasta doktorundan mustarip. Amir memurundan hal ve hareketlerinden performansından, memur var olma sebebi olan vatandaşına hizmetinden mustarip. Kadın kocasından, kaynana gelinden, gelin, eltiden gece gündüz dert yakınıyor. Her kime selam versen bin ah işitiyorsun. Alimallah hayvanlara sorsan onlarda aynı sitemleri aynı kahrıkları söylerler. Ama inanın hayvanlar bu konularda, bana göre insanlardan daha hümanisttirler.

-Siz her hangi bir hayvanın ben sütümü vermiyorum.

-Ben yumurtamı vermiyorum.

-Ben sizi sırtıma alıp sırtımda taşımak istemiyorum.

-Ben sizi güzel sesimden mahrum etmek istiyorum.

Bu gibi lakırdıları veya lakırdı olacak teraneleri hayvanlar yapmış olsa idi. Bizim halimiz ahvalimiz nice olurdu.

Açgözlülüğümüzden market raflarında bir şey koymuyoruz. Bir arabamız varsa ikincisini hayal ediyoruz.

Metrobüslerde, metrolarda bir koltuk yerine iki koltuğa oturmaya çalışıyoruz, Yaşlı birisini gördüğümüz zaman uyumuş numarası yapıyoruz. Ne hastalara saygı kaldı, nede büyüklere, galiba biz modernleşmeyi, medeni olmayı yanlış anladık.

Modern olalım çağdaş olalım diye düşünürken çağdışı kaldık. On bin yıldır bizi Orta Asya'nın bozkırlarından at sırtında, eşeksirtında, urbarların, heybelerin arasında Anadolu'ya kadar taşıyan Atalarımız, o beğenmediğimiz, gelenekler ile görenekler ile örf ve adetler ile bu günlere varlığımızı taşımışlardır. Kısaca bu soruların cevabını yine atalarımız veriyor "Yumurta kabuktan çıkmış, kabuğunu beğenmemiş" Şimdi bu insanlara sormak lazım neyi başardınız. Ne gibi maharetleriniz var bizi yarınlara taşıyacak öngörüleriniz nelerdir. Çağdaş olmak ülkesini muasır medeniyetler seviyesine çıkarmak, yatmakla değil çok çalışmakla olur.

Biz işimize geldiği gibi davranıyoruz, eylemlerimiz, söylemlerimiz biri birini tutmuyor. Bazen diyoruz ki Z kuşağı o günleri bilmez diyoruz da, bilenler sanki ne yapıyor. Her şeyini unutan, bugünlere aktaramayan insanların, kalkmış bu günleri eleştiriyor, olması da bir muamma olarak kalıyor. Yarınlara güzel bir şeyler bırakmak istiyor isek dünü, bugün ile iyi yoğunurup yarınlara geleceğe daha adil, daha yaşanılır bir dünya bırakmak zorundayız....

Sağlıcakla kalın hoşçakalın....20.05.2022 Muammer KARS

SEVDA KÜLLERİ I.

Yıllar önceydi barakadan bozma bir çay bahçesinde tavşan kanı çayıyla hasbihal ediyordum. Kömür gözlü bir güzel içeri girdi. Merhaba dedi mahçup ve tatlı edasıyla. Merhaba dedim ama ne merhaba deniz vurgunu yemiş gibi yalpalıyordum. Buyurun birine mi bakmıştınız? Dedim. A evet dedi yanındaki diğer hanımefendi. Latife hocaya bakmıştık acaba gördünüz mü. Hayır dedim ama Latife hoca kim, nasıl biri, kimdir, nasıldır onu bile bilmiyordum. Çünkü o kasabaya daha yarım saat evvel gelmişim. Çay bahçesi barakadan bozma bir çay bahçesiydi ama arka tarafta ağaçların altında kuş sesleri insana sevda şarkıları sunuyordu. Ev sahibi edasıyla davet ettim o bayanları içeriye ve ardından ekledim çay içer misiniz. Karagözlü, gamze yanaklı güzel zahmet olmazsa birer tane çay alalım diye ekledi. Alalece çay içtikten sonra Latife hocanın gelmediğini görünce kalkıp giderken eğer Latife hoca gelip bizi sorarsa biz falan yerdeyiz diye söyler misiniz dediler ve gittiler. Hoca kimdir soracağı kişiler kimlerdir adları nedir ben bunun ile alakalı hiçbir fikir sahibi değil idim. Aklımda kömür karası zeytin gözlü güzel kalmıştı. Aradan aylar geçmişti. Gazeller yerini beyaz karlara onlar da yerini ilkbaharın yeşil çimenlerine bırakmıştı. Hıdırellez şenliklerinin olduğu bir şenlikte sekiz on bayanla birlikte onu tekrar görmüştüm. O görüş farklı görüştü baharın sıcaklığı mı desem, güneşin sıcaklığı desem sımsıcak bir şeyler yüreğime akıyordu. Bunun adı neydi bilmiyordum. Kendi kendime isim veriyordum. Muhabbet mi müebbet mi karar veremiyordum. Saatler sonra yine tavşan kanı çayıyla yarenliğin dibine vurduğumuz bir anda bir sesle irkildim. Beyefendi bakar mısınız. Göz kapaklarımı dalgınlık deryasından kaldırdım. Çay bahçesinde gamzeli hanımın yanında duran, hafif kumral, kısa boylu o, yüzden güzel ama albenisi olmayan bayan muzip muzip bana bakıyordu. Buyurun dedim, sizi dinliyorum. Biraz yürüyebilir miyiz dedi. Olur der gibi kafamı salladım çay parasını masaya bırakıp kalktım. Ama kafamda deli sorular niçin, niye, neden diye beynimi işgal ediyordu. Ben sana karşı bir hissiyat beslemiyorum diyecek gibi olmadan önce çok şükür adını söyleyerek lafa başlayan Oya hanım oldu. Adım Oya elçiye zeval olmaz size arkadaşım İlkin hanımefendinin selamını getirdim dedi. Geçen günkü nezaketinizden dolayı kendisini borçlu hissediyor ve size çay ikram etmek istiyor dedi. Buyurun gidelim diye ekledi. Benim de dilimden Anadolu delikanlısı Koç Köroğlu edasıyla ne borcu ne çayı diye naraları dökülürken yüreğimde ne fırtınalar kopuyordu bir ben bilirim bir yüreğim. Devam edecek 07.10.2023 Muammer KARS

SEVDA KÜLLERİ II

Oya hanımla yürüdük. Biraz sonra ilkin hanımı bir bahçe duvarına yaslanmış olarak bulduk. Alçak bahçe duvarının üzerine ilkokul çocukları gibi dizilip biraz oturduk. merhaba hoşbeş ettikten sonra biraz yürüyelim mi dedim. İlkin hanım olur mansında başını salladı mahcup ve mahsun bir yüzü vardı. Beraberce kalkıp yürümeye başlayınca Oya hanım bir bahane bulup yanımızdan uzaklaştı. Biraz yürüyünce eften püften, havadan sudan konuştuktan sonra artık tanışabilir miyiz dedim. İlkin hanım ciddiyetle evet tanışabiliriz dedi. Ve ben söze başladım. Ben bir çiftçilik yapan adamın oğluyum bize yetecek kadar tarım aramız var tarım ve hayvancılıkla uğraşyoruz dedim. Yüzüne bakınca sıranın kendisine geldiğini anladı kesik kesik kelimeler ile anlatmaya başladı. bir iki kere öksürüp boğazını temizledikçe sonra ben ilkin Cevher Babam İmam emekli annem evhanımı dedi. Ben beş kızkardeşin büyüğü ablalarıyım. işte benim hayat hikayemde bundan ibarettir dedi. Biraz yürüdük bir çay ocağının önünden geçerken çay içelim mi dedi ve ardından ekledi malum Dadaşlar çay içmeyi çok severler. Oturduk iki çay iki simit istedik. Çay simit sohbet derken vaktin fazla geçtiğini unutmuşum. Oya hanım telaş içinde içeriye girdi. Oh oh siz oturun çifte kumrular azarı paylanmayı Oya işitsin. Saate baktınız mı akşamın altısı olmuş her taraf kararmaya başlamış. Aceleyle kalkıp hesap istedik. Onlar geç kaldıkları için azar işitmesinler diye siz çabuk gidin yurdunuz kapanır dedim. Ben hesapları ödemeye doğru gidince ilkin hanım itiraz edecek oldu Oya kolundan tuttuğu gibi dışarı çıkardı. Hesapları ödeyip dışarıya çıktım ve dilime bir türkü pelesenk olmuştu.

Gözlerinin karasına, garip yüreğim vuruldu.
Buna ne denir bilmem ki coşan yüreğim duruldu.
Bir güzele muhabbetim o yar gidince buruldu.
Kara gözler kara gözler bir ateş düşürdü cana.
Al bu canım senin olsun ismini bağışla bana.

Türkü söyleye söyleye öğrenci evine vardım. O zamanlar cep telefonu yoktu. Arkadaşlar sabahtan beri nerddesin bir haberde vermedin diye bana kızıyorlardı. İnsan gittiği yeri haber verir. Ne kadar vurdum duymaz oldun. Ve daha neler neler söylediler. Ama ilk defa soruları cevapsız kalıyordu. Bu durum onları daha da çok sinirlendiriyordu. İşte geldim ne yaygara yapıyorsunuz dedim. Arkadaşlarla çay ocağında muhabbete dalmışız işte biraz geç kalmışım. Biraz mı? Dedi Salih o sabah, bu akşam güya bize tüp getirecektin, yemek yapacaktık. Her zaman bize sorumsuz davrandığımız için kızılırdın ama sen bugün alasını yaptın. Aslında çocuklar çok haklı idiler. Ben evden çıkarken tüp getirmeye diye çıkmıştım.

Yarın Anatomi dersimiz vardı ve ben hiç çalışma fırsatını yakalayamamıştım. Ders çalışmam gerek diye salondan ayrıldım. Okuyordum ama okuduklarımdan hiç bir şey anlamıyordum. Mesut anlaşıldı sende bir şeyler var bak Leyla olmuşsun, kalk yat sabah namazı kalkar çalışırsın dedi. Ben başımı olur manasında salladım ve kalkıp uyumaya gittim. Anladımı diye biran düşündüm fakat lafın gelişi söylemişti. Kalktım duşumu aldım. Yatağa uzandım. Bir türlü gözüme uyku girmiyordu.

Geçten geç uyumuşum. Mehmet Ali'nin sesiyle uyandım. Kalk ezan okunuyor namazını kıl, dersine çalış. Kalktım namazı kıldım. Masanın üstündeki ders notlarını çıkardım çalışmaya başladım...

FİLİSTİNLİ KAN AĞLARKEN BİZLER

Kurt ile kuzu bir akarsu yatağından su içiyorlarmış. Kurt kuzuya haşin haşin bakarak, suyumu niçin bulandırıyor sun diye çıkmış. Kuzu masum masum benim senin suyunu bulandırmış olmama imkân yok demiş ve eklemiş çünkü demiş ben senden daha aşağı taraftan su içiyorum. Kurt bu canavar ya hani canavarlığını yapacak. Demiş ki senin anan geçen yıl bulandırmıştı. Onun için cezasını sen ödeyeceksin demiş.

Şimdi dünyada gözü doymayan iki ayaklı canavarların türediği ve insanlara kan kusturduğu bir zamandan geçiyoruz. Kurt ile kuzu hikâyesi bu canavarların, eli kanlı vampirlerin, kuduz it gibi etrafa saldırıp yakıp yıktıklarını gördükçe masum kalıyor hem de çok masum. Hikâyede anlatılan konu bir şekilde belki açıklanabilir, malum rızık dünyası birilerinin ayakta kalmaları için bazen zayıf halkalar çözülür. Birde bazı hikâyeler vardır. Zalimin karşısında durup gücünün yettiği nispetinde de olsa zulmü dünyaya gücünün yettiğince haykırmak. İngilizler bugünkü Filistin topraklarını işgal ettiği zaman Filistinlilerin topraklarından, zor kullanarak, kanun dışı yollarla satın aldıkları toprak parçası %1 oranında idi. Kaldı ki satın alınan bu toprak parçasını hiçbir Filistinli satmamıştır. Çünkü o topraklarda Süryaniler, az sayı dada olsa Mecusiler(yani ateşe tapanlar), Ermeniler, Hristiyanlar, Yahudiler, Araplar ve Türkler yaşıyordu. Dikkat edilirse sadece yaptığınızı çekin diye hep bir ağızdan Filistinlileri suçluyoruz. Hırsızın hiç mi? Suçu yok. "Yavuz hırsız ev sahibini bastırılmış" misali, koro halinde zalimin değirmenine su taşıyoruz.

Malum ramazan ayı geldi çattı. Biz şimdi Müslümanlığımızı tam manası ile yaşarız Allah'ın izni ile soframızın başköşesinde coca kolalar, mutfağımızda deterjanlar, banyomuzda hacışakir sabunlar, çamaşır makinasında ariel türsellerle kirlenen ellerimizi ve çamaşırlarımızı yıkarız oh ne güzel mis gibi. Camiye sadece ramazanlarda teraviye gidip üç beş kuruşta fakir fukaraya milletin gözüne soka soka hayır kolisi dağıttık mı? Gelsin cennetin başköşesi. Dünyanın her tarafında mazlumlar zulüm altında olduğu sürece Müslümanların bu kafada gittiği süre zarfında bırak cenneti kokusunu bile alması imkânsız görünüyor. Vallahi ey insanlar davul bizim elimizde tokmağı zalimlere teslim etmişiz maalesef, tokmak bu yerinde durur mu bir kere davula iki kere kafamıza iniyor. Aklımızı başımıza almalı insan gibi yaşamalı mazlumları ve mahzunları korumalıyız. Şimdi ayağa kalkma zulme karşı durma zamanı yani İbrahim'in ateşine su taşımak için karınca olma zamanı... Her şey gönlünüzce olsun hoşçakalın.

Muammer KARS 02.03.2024